

PROTOKÓŁ Nr 23/XXIII/16
XXII SESJI SEJMIKU WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO
w dniu 20 grudnia 2016 r.

Obrady XXIII sesji Sejmiku Województwa Opolskiego w kadencji 2014-2018 odbyły się w sali konferencyjnej im. Orła Białego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego w Opolu, ul. Piastowska 14 – Ostrówek. Rozpoczęcie: godzina 9.00

N. Krajczy, Przewodniczący Sejmiku:

Minuta ciszy

Proszę Państwa, w dniu wczorajszym w Berlinie na przedświątecznym Jarmarku Bożonarodzeniowym doszło do wielkiej tragedii, do barbarzyńskiego ataku. Dzisiaj już wiemy, że zginęło 12 osób i rannych zostało około 50 osób. Wśród zabitych jest także Polak, kierowca tira. Dlatego proponuję o powstanie i uczczenie tych wszystkich zmarłych minutą ciszy.

**Wszyscy obecni na sali obrad minutą ciszy
uczlili pamięć tragicznie zmarłych.**

Ad 1. Otwarcie obrad.

N. Krajczy: otwieram XXIII sesję Sejmiku Województwa Opolskiego w dniu 20 grudnia 2016 r. Witam Panie i Panów Radnych, witam zaproszonych gości. Witam pana Marszałka A. Bułę z całym Zarządem Województwa, witam sekretarza województwa pana A. Maciągę, dyrektorów Departamentów UMWO. Przede wszystkim witam dzisiaj miłych i sympatycznych gości, którzy reprezentują Opolską Chorągiew Związku Harcerstwa Polskiego i razem przyszli ze swoim Komendantem Chorągwi – panem Grzegorzem Krzyśkowem. Serdecznie Was tu do nas zapraszamy.

**Przyjęcie Betlejemskiego Świątełka Pokoju od harcerzy
z Opolskiej Chorągwi Związku Harcerstwa Polskiego.**

Phm. Grzegorz Krzyśków – p.o. Komendant Chorągwi: dzień dobry Państwu. Tak jak powiedział pan Przewodniczący reprezentujemy Opolską Chorągiew ZHP i jak co roku mamy zaszczyt przekazać Państwu na ręce Pana Marszałka „Betlejemskie Świątełko Pokoju”. Tegoroczną dewizą całych uroczystości, które dzieją się w całej Polsce jest: **„Odważnie Twórzmy Pokój”** - tak bardzo potrzebny dzisiaj w tych ciężkich czasach i w tej całej sytuacji międzynarodowej. Świątełko idzie do naszego samorządu województwa i do naszego Sejmiku Województwa prosto z Betlejem z Groty Narodzenia Pańskiego – przekazane przez skautów austriackich skautom słowackim, od których odebraliśmy to świątełko. A następnie przez Jasną Górę do Opola do Katedry Opolskiej – i teraz jest tutaj z nami. Bardzo proszę małych zuchów o przekazanie świątełka.
Świątełko przekazano.

Proszę przyjąć od nas harcerzy nasze najszczerze życzenia zdrowych pogodnych Świąt Bożego Narodzenia i żeby nam się wszystko w naszym województwie udawało, żeby wszystko było jak najlepiej. Serdecznie dziękuję. Czuwaj. **Oklaski zebranych na sali.**

A. Buła, Marszałek Województwa: bardzo dziękujemy za to świątełko. Chciałbym Wam złożyć tu obietnicę, że naprawdę będziemy odważnie pracować na rzecz pokoju, żeby wam się dobrze żyło w naszym województwie, żebyście korzystali z różnych atrakcji, żebyście byli zadowoleni, żeby szkoła nie była dla was kłopotem i żeby było mnóstwo, mnóstwo radości w waszym życiu. Bardzo dziękujemy i będziemy się starać, żeby tych radości było dużo. Dziękujemy bardzo. *Wręczono harcerzom upominki. Dziękujemy.*

Ad 2. Porządek obrad.

N. Krajczy, Przewodniczący Sejmiku: porządek obrad został Państwu wcześniej przekazany. Chciałbym do tego porządku zaproponować wprowadzenie dwóch punktów, a mianowicie:

a) jako pkt 10 „Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia „Rezolucji w sprawie upamiętnienia Stanisława Mikołajczyka”,

b) jako pkt 20 „Podjęcie uchwały w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały Nr XX/228/2016 w sprawie obszarów chronionego krajobrazu”.

Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby do porządku obrad zgłosić swoje uwagi. Nie widzę. Dziękuję.

Quorum – obecnych jest 23 radnych. Stwierdzam, że mamy quorum i możemy prawomocnie procedować.

Przegłosujemy wprowadzenie do porządku obrad zaproponowanych punktów.

Głosowanie 1

*kto z Państwa Radnych jest za wprowadzeniem do porządku obrad nowego punktu 10 – dotyczącego „Podjęcia uchwały w sprawie przyjęcia „Rezolucji w sprawie upamiętnienia Stanisława Mikołajczyka”.

za – 23 (wszyscy głosujący)

Stwierdzam, że punkt 10 został wprowadzony.

Głosowanie 2

*kto z Państwa Radnych jest za wprowadzeniem do porządku obrad nowego punktu 20 – dotyczącego „Podjęcia uchwały w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały Nr XX/228/2016 w sprawie obszarów chronionego krajobrazu”.

za – 23 (wszyscy głosujący)

Stwierdzam, że punkt 20 został wprowadzony.

Proszę Biuro Sejmiku o przekazanie radnym nowego obowiązującego porządku obrad (26 punktów).

Ad 3. Powołanie sekretarza obrad. Pod tymczasową nieobecność **radnego Herberta Czai** i stanu grypowego radnego Leszka Fornala – o pełnienie funkcji sekretarza obrad poproszono **radną Karinę Grelich-Deszczkę**. Pani radna przyjęła funkcję sekretarza obrad sesji.

Ad 4. Przyjęcie protokołu z XXII sesji Sejmiku Województwa Opolskiego.

N. Krajczy: czy do wyłożonego do wglądu radnych Protokołu z XXII sesji Sejmiku są uwagi. Nie ma. Stwierdzam, że protokół XXII sesji Sejmiku został przyjęty bez uwag.

Ad 5. Informacja Przewodniczącego Sejmiku z prac między sesjami.

N. Krajczy: czy są uwagi do „Informacji”. Nie ma. Dziękuję.

Ad 6. Sprawozdanie z prac Zarządu Województwa Opolskiego.

N. Krajczy: czy ktoś chciałby zabrać głos w tym punkcie. Nie widzę. Dziękuję.

Ad 7. Informacja o interpelacjach złożonych między sesjami.

N. Krajczy: informuję, że na interpelacje złożone w okresie od dnia 29 listopada 2016 r. do dnia 19 grudnia 2016 r. udzielono następujących odpowiedzi:

* W dniu 12 grudnia 2016 r. wpłynęła **odpowiedź na interpelację Radnego Zdzisława Siewiera w sprawie wprowadzenia zniżek w wysokości 50% do biletu normalnego dla młodzieży szkolnej przy przejazdach zbiorowych powyżej 10 uczniów w klasie 2**, której udzielił Członek Zarządu Pan Szymon Ogłaza.

Pytam, czy odpowiedź jest satysfakcjonująca.

Z. Siewiera: tak.

W okresie od dnia 29 listopada 2016 r. do 19 grudnia 2016 r. radni złożyli 6 interpelacji:

1. W dniu 29 listopada 2016 r. Radny Sławomir Tubek złożył interpelację w sprawie aktywnej polityki zdrowotnej.

W dniu 19 grudnia 2016 r. wpłynęła odpowiedź na interpelację Radnego, której udzielił Wicemarszałek Województwa Opolskiego Pan Roman Kolek.

Pytam, czy odpowiedź jest satysfakcjonująca.

S. Tubek: tak.

2. W dniu 29 listopada 2016 r. Radny Sławomir Tubek złożył interpelację w sprawie przekazania szpitala Uniwersytetowi Opolskiemu.

W dniu 12 grudnia 2016 r. wpłynęła odpowiedź na interpelację Radnego Sławomira Tubka, której udzielił Wicemarszałek Województwa Opolskiego Pan Roman Kolek.

Pytam, czy odpowiedź jest satysfakcjonująca.

S. Tubek: tak.

3. W dniu 29 listopada 2016 r. Radny Józef Kotyś złożył interpelację w sprawie norm hałasu w kontekście zdezelowanego taboru kolejowego Spółki Przewozy Regionalne.

W dniu 16 grudnia 2016 r. wpłynęła odpowiedź na interpelację Radnego Józefa Kotysia, której udzielił Członek Zarządu Pan Szymon Ogłaza.

Pytam, czy odpowiedź jest satysfakcjonująca.

J. Kotyś: odpowiedź jest taka jakiej się spodziewałem, ponieważ znam sytuację finansową. Odpowiedź przyjmuję, aczkolwiek problem jest, co wynika z tej odpowiedzi, że ten tabor posiada aktualne badania i przeglądy. Jednak są to pojazdy zaprojektowane i wyprodukowane kilkadziesiąt lat temu według standardów dostępnych na owe czasy. Rozumiem, że „sytuacja” potrzebuje czasu, żeby się mogła unormować.

4. W dniu 29 listopada 2016 r. Radny Arkadiusz Szymański złożył interpelację w sprawie dalszego postępowania w sprawie wykonania insygniów województwa.

W dniu 19 grudnia 2016 r. wpłynęła odpowiedź na interpelację Radnego Arkadiusza Szymańskiego, której udzielił Marszałek Województwa Pan Andrzej Buła.

Pytam, czy odpowiedź jest satysfakcjonująca.

A. Szymański: nie. Chcę dopytać, a mianowicie: w odpowiedzi na interpelację Pan Marszałek A. Buła stwierdził, że będzie dalsze postępowanie na podstawie wcześniej zgłoszonego projektu dotyczącego umieszczenia w „łańcuchu” herbów powiatów. (tu całe wyszczególnienie, że 4 powiaty nie mają zaakceptowanych projektów herbów przez komisję heraldyczną i że w tej sprawie jeden z powiatów podejmuje starania o ustanowienie wzoru herbu). Natomiast wydaje mi się, ktoś Pana Marszałka wprowadził w błąd, albo ja nie wiem o co chodzi. Mam pewną informację, że dwa powiaty: powiat grodzki Opole i powiat brzeski nie wyrażą takiej zgody. Mówię tu o tym świadomie dlatego, że to jest nagrywane. Dlatego całe to procedowanie jest wręcz bezsensowne. Będziemy procedować nad tym, żeby ktoś uzyskał jakieś uzgodnienia z komisją heraldyczną, po czym okaże

się, że są powiaty, które na to zgody nie wyrażą. Taka koncepcja jest martwa. ***Dlatego pytam: jak rzeczywiście ten problem zamierza Pan Marszałek rozwiązać?*** Bo my jako radni przyjęliśmy konkretny projekt, który zawierał „Znak Rodła” i został on zaakceptowany. Ta koncepcja nie ma żadnych szans, więc pytam: jakie będzie rzeczywiście dalsze procedowanie?

N. Krajczy: panie Marszałku, udzielam Panu głosu.

A. Buła, Marszałek Województwa: proszę w tym miejscu o uzupełnienie pana dyrektora D. Cedro, który w imieniu Biura Sejmiku prowadzi w tej sprawie korespondencję z tymi powiatami. Ja mogę zapewnić, że nic nie zrobimy wbrew woli powiatów Panie Radny. My jesteśmy w stanie zaakceptować tylko wspólną, ogólną zgodę co do insygniów. Jeżeli się pojawią jakiegokolwiek zastrzeżenia powiatów, że nie chcą być w tych insygniach, to po prostu nie będą. Jeżeli nie czują się tożsame z regionem, z województwem i z symbolami tego regionu, to my tu żadnych siłowych rozwiązań nie przyjmujemy.

N. Krajczy: żeby nie rozwijała się dyskusja, to odpowiem tu merytorycznie: Pan Radny pewnie słucha „Radia Opole” i ja tam pięciokrotnie byłem odpytywany na ten temat, o którym teraz w swoich interpelacjach Pan Radny nas przepytuje. Na dzień dzisiejszy są dwie rzeczy: jest to, co myśmy już przyjęli czyli projekt Pana Profesora M. Molendy i tu się nic nie zmieniło. I jest druga propozycja Zarządu Województwa, aby były „Herby Powiatów i Miasta Opola”. Okazało się, że cztery powiaty nie mają jeszcze uzgodnień Komisji Heraldycznej i wśród nich jest też m.in. Brzeg. Miasto Opole (o które Pan Radny też pytał) w pierwszych korespondencjach odpowiedziało, że „tak”. Natomiast później po jakiś dziwnych namowach stwierdziło, że „tak”, ale jeżeli tam będą jakieś elementy „Rodła”. I na tym się nasza korespondencja urwała. Niemniej jednak Panie Radny – jak już będziemy mieli odpowiedź (a daliśmy sobie na to czas sześć miesięcy) i będziemy wiedzieli co Komisja Heraldyczna i te powiaty od tej Komisji Heraldycznej uzyskały – to będziemy dalej procedowali. I tutaj się nic nie zmieniło. I trzeba będzie podjąć w tej sprawie uchwałę Sejmiku i radni się wypowiedzą, którą wersję wybrać (jeśli będą przedłożone dwie wersje), a może będzie tylko jedna wersja. Bo, co do „Laski Przewodniczącego” to już chyba zastrzeżeń nie ma. I tak to wygląda na dzień dzisiejszy. Teraz czekamy na to, co przedstawią te cztery powiaty. I tak jak powiedział Pan Marszałek, jeżeli będą opinie Komisji Heraldycznej i wyrażone zgody radnych danego powiatu, to będzie herb danego powiatu na łańcuchu Marszałka Województwa. Nie chcielibyśmy doprowadzić do sytuacji, że będzie 10, czy 11 powiatów i będzie jedno puste miejsce. To byłoby dziwne i niepoważne w takiej konstrukcji. Myślę, że w przyszłym roku będzie tego szczęśliwy finał.

A. Szymański: panie Przewodniczący, w wypowiedzi wyraził się Pan, że jeśli nie będą wszystkie powiaty, to całość nie ma szans, szczególnie bez miasta Opola, stolicy województwa, aby coś takiego robić. Także wskazał Pan Przewodniczący na potrzebny okres czasu 6 miesięcy, który dla mnie jest absurdalnie za długi. Ale żeby pomóc w tym temacie, to pytam, czy jeśli porozmawiam z jakimiś dwoma powiatami, żeby one wypowiedziały się wcześniej aniżeli przed okresem 6 miesięcy, że nie wyrażają takiej zgody – to czy tak skrócony okres przyspieszy całą procedurę? Bo wówczas wcześniej będziemy wiedzieli, że bez ich zgody „łańcuch Marszałka” będzie niepełny. I wówczas dalsze procedowanie będzie bezprzedmiotowe. Czy wtedy Pan Przewodniczący nadal będzie chciał przegłosować ponownie projekt, który już przegłosowaliśmy. Bo było tu przypomniane, że już wcześniej przegłosowaliśmy projekt Profesora M. Molendy. A teraz teoretycznie znowu musielibyśmy przegłosować ten sam projekt jako jeden z kilku. Czyli ponownie pytam: czy jeśli „łańcuch z powiatami” umrze śmiercią naturalną w okresie wcześniejszym niż 6 miesięcy, to czy wtedy wracamy do projektu Profesora M. Molendy. Bo przypuszczam z przekonaniem graniczącym z pewnością, że projekt z powiatami nie uzyska końcowej akceptacji. Dziękuję.

N. Krajczy: Panie Radny - „łańcuch” nie jest dla Pana Marszałka A. Buły, tylko jest na wszechczasy. Też władze miasta Opola mogą uważać, że na złość komuś będą miały takie stanowisko. Ale też władze Opola nie są wieczne, nawet gdyby Pan Radny przekonywał wszystkich, żeby tak było, to zawsze coś się może zmienić. Wówczas inne władze będą chciały, żeby herb miasta Opola był w „łańcuchu”. Mam taką prośbę, zwłaszcza, że tutaj padało wiele medialnych słów łącznie z tym, kto tu na kolanach ma chodzić (myślę o mojej osobie Przewodniczącego, kto się kogo boi) – to ja przyjąłem to, co Pan Radny powiedział. Nie chciałbym dalej przedłużać tej dyskusji. Myślę, że za 6 miesięcy będziemy mądrzejsi. Natomiast, co do wątku, że już przegłosowaliśmy projekt autorstwa

Profesora M. Molendy - tak, po zaopiniowaniu przez Komisję Heraldyczną. Ale jeszcze nie przegłosowaliśmy ostatecznej wersji, która musi być przegłosowana zgodnie z regulaminem i skierowana do realizacji. Kończę dyskusję w tej sprawie i na pewno za 6 miesięcy będziemy mądrzejsi.

A. Szymański: ze słów Pana Przewodniczącego zrozumiałem, że władze Opola nie są wieczne. Tak, podobnie jak Sejmik nie jest wieczny i tu zgadzam się z Panem całkowicie. Natomiast z Pana wypowiedzi wynika, że jeśli nie będzie zgody, to czekamy do wyborów, czyli tak trochę niecałe dwa lata. Czyli czekamy, aż władze Opola się zmienią, a jeśli się nie zmienią – to co? Dziękuję.

N. Krajczy: bardzo proszę, abyśmy tu nie tworzyli jakiś ideologii - kto będzie i za ile będzie. Widzimy co dzieje się w Warszawie i po co mielibyśmy to przenosić tutaj do Opola. Dziękuję.

Przechodzimy do następnych interpelacji. Są to dwie interpelacje w trakcie załatwiania, a mianowicie:

5. W dniu 29 listopada 2016 r. Radny Zdzisław Siewiera złożył interpelację w sprawie wystąpienia do Ministra Środowiska o delegowanie przedstawicieli Ministerstwa na przeprowadzenie wizji lokalnej w gminie Zawadzkie.

6. W dniu 12 grudnia 2016 r. Radny Zdzisław Siewiera złożył interpelację w sprawie wystąpienia do Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu z wnioskiem o przebudowę jazu stałego o konstrukcji kaszycowej na rzece Mała Panew w miejscowości Żędowice na jaz ruchomy w celu zapewnienia bezpieczeństwa przeciwpowodziowego dla mieszkańców w gminie Zawadzkie.

Ad 8. Interpelacje i zapytania.

N. Krajczy: czy ktoś chciałby złożyć interpelację, bądź zapytanie. Nikt. Dziękuję.

Ad 9. Podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Opolskiego na lata 2017 - 2022 oraz Podjęcie uchwały budżetowej Województwa Opolskiego na 2017 rok.

1) omówienie przez Marszałka Województwa projektu uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Opolskiego na lata 2017 - 2022 oraz projektu uchwały w sprawie uchwały budżetowej Województwa Opolskiego na 2017 rok;

N. Krajczy, Przewodniczący Sejmiku: udzielam głosu, bardzo proszę Pan Marszałek A. Buła.

A. Buła, Marszałek Województwa: przed nami uchwalenie Budżetu Województwa Opolskiego na 2017 rok. W związku z tym informuję Państwa Radnych o:

Podstawowych danych dotyczących projektu budżetu

Województwa Opolskiego na 2017 r. (z autopoprawką):

Dochody budżetu Województwa na 2017 rok zaplanowane zostały w kwocie **517 661 647 zł**, w tym: dochody bieżące w wysokości **328 237 974 zł**, co stanowi **63,4%** planowanych dochodów ogółem, a dochody majątkowe w wysokości **189 423 673 zł**, co stanowi **36,6%** planowanych dochodów ogółem. W stosunku do przewidywanego wykonania 2016 r. dochody ogółem wzrosną o **0,7%**, w tym dochody bieżące wzrosną o **5,0%**, a dochody majątkowe zmaleją o **5,9%**.

Natomiast w stosunku do budżetu uchwalonego na 2016 r. budżet na 2017 r. po stronie dochodów maleje o **3,2%**.

Na dochody składają się:

- dotacje w wysokości **117 105 603** zł, tj. **22,6%** dochodów ogółem. W stosunku do przewidywanego wykonania 2016 r. dotacje zmniejszą się o **3,1%**. (spadek dotacji na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, głównie melioracje)
- subwencja ogólna na łączną kwotę **79 972 297** zł, co stanowi **15,4** dochodów ogółem. W stosunku do przewidywanego wykonania 2016 r. subwencja ogólna wzrośnie o **0,2%**.
- środki europejskie zaplanowane w wysokości **192 166 733** zł, tj. **37,1%** dochodów ogółem. W stosunku do przewidywanego wykonania 2016 r. środki europejskie wzrosną o **10,7%**.
- udziały w podatku dochodowym od osób prawnych zaplanowane na poziomie **84 192 500 zł**, co stanowi **16,3%** dochodów ogółem. W stosunku do przewidywanego wykonania 2016 r. wpływy z CIT wzrosną o **5,2%**.
- udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych przyjęte zaplanowane w kwocie **29 649 416** zł, co stanowi **5,7%** dochodów ogółem. W stosunku do przewidywanego wykonania 2016 r. wpływy z PIT wzrosną o **8,5%**.
- pozostałe dochody własne, tj. dochody jednostek budżetowych, dochody ze sprzedaży mienia, dochody z innych usług i opłat zaplanowane w wysokości **12 593 604** zł, co stanowi **2,4%** dochodów ogółem. W stosunku do przewidywanego wykonania 2016 r. wpływy te zmniejszą się o **32,7%**. (W 2017 nie będzie sprzedaży Pobierowa – 6 mln zł)
- dochody z Funduszy Ochrony Środowiska zaplanowane w wysokości **1 981 494** zł, co stanowi **0,4%** dochodów ogółem. W stosunku do przewidywanego wykonania 2016 r. dochody te zmniejszą się o **85,3%**. (W związku z nowym prawem wodnym brak jest możliwości uzyskania środków z NFOŚiGW na przeciwdziałanie powodziom)

Suma dochodów rozporządzalnych w budżecie roku 2017 (rozumianych jako suma udziałów w podatkach dochodowych, subwencji i większości dochodów jednostek budżetowych) wynosi **201,8 mln zł** i jest większa w stosunku do 2016 roku o **5,2 mln zł**, tj. o **2,6%**.

Planowane wydatki budżetu Województwa na 2017 r. wynoszą **504 796 064** zł i w stosunku do przewidywanego wykonania 2016 roku zwiększają się o kwotę **20 415 682** zł, tj. o **4,2%**.

W kwocie wydatków ogółem, wydatki bieżące stanowią **278 917 134** zł, tj. **55,3%**, a wydatki majątkowe wynoszą **225 878 930** zł, tj. **44,7%**. W stosunku do przewidywanego wykonania 2016 roku wydatki bieżące zwiększą się o kwotę **21 108 816** zł, tj. o **8,2%**, a wydatki majątkowe zmniejszą się o kwotę **693 134** zł, tj. o **0,3%**.

Wydatki bieżące obejmują wydatki współfinansowane ze środków europejskich w kwocie **80 481 865** zł, co stanowi **28,9%** wydatków bieżących ogółem.

Wydatki bieżące ogółem w przykładowych obszarach tematycznych wyniosą:

- wydatki na transport – **88 331 274** zł, co stanowi **103,6%** wydatków roku 2016, w tym dotowanie pasażerskich regionalnych przewozów kolejowych w kwocie **43 831 200** zł,
- wydatki na oświatę – **31 790 617** zł, co stanowi **120,8%** wydatków roku 2016. W tej grupie wydatków o zwiększeniu ich poziomu w 2017 r. zdecydowało planowane zwiększenie realizacji edukacyjnych projektów własnych i konkursowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego finansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 o kwotę **6,8 mln** zł, w stosunku do przewidywanego wykonania 2016 roku,
- wydatki na utrzymanie UMWO – **42 997 789** zł, co stanowi **108,1%** wydatków roku 2016,
- wydatki na kulturę – **25 785 247** zł, w tym dotacje dla instytucji kultury – **24 985 247** zł, co stanowi **101,9%** wydatków roku 2016 po uruchomieniu rezerw budżetowych w 2016 roku i jest to o **3 130 247** zł więcej w stosunku do uchwalonego budżetu na 2016 rok. W rezerwach celowych zapisano ponadto **464 501** zł na podwyżki wynagrodzeń w instytucjach kultury.

- wydatki na zadania z zakresu polityki społecznej - **23 454 600** zł, co stanowi **130,1%** wydatków roku 2016,
- wydatki na rolnictwo - **12 109 000** zł, co stanowi **56,3%** wydatków roku 2016,
- rozwój przedsiębiorczości i kadr nowoczesnej gospodarki – **12 554 237**, co stanowi **141,3%** wydatków roku 2016,
- wydatki na ochronę zdrowia – **3 497 764** zł, co stanowi **133,6%** wydatków roku 2016.
- wydatki na turystykę i sport – **5 450 000** zł, co stanowi **107,7%** wydatków roku 2016,
- wydatki na pomoc społeczną - **5 636 157** zł, co stanowi **96,6%** wydatków roku 2016,
- rezerwy ogólne i celowe – **8 895 501** zł,
- odsetki od wyemitowanych obligacji i zaciągniętych kredytów – **6 020 000** zł.

Plan wydatków majątkowych w kwocie **225 878 930** zł obejmuje wydatki współfinansowane ze środków europejskich w kwocie **192 784 695** zł, co stanowi **85,3%** wydatków majątkowych ogółem.

Wydatki w poszczególnych głównych obszarach wyniosą:

- wydatki na drogach wojewódzkich – **157 356 724** zł, co stanowi **113,8%** wydatków roku 2016,
- zakup elektrycznych zespołów trakcyjnych – **12 619 800** zł, co stanowi **30,5%** wydatków roku 2016,
- wydatki na zadania z zakresu melioracji wodnych i usuwania skutków powodzi – **15 130 000** zł, co stanowi **65,6%** wydatków roku 2016,
- wydatki na projekty własne w oświacie w ramach RPO EFS - **15 302 773** zł, co stanowi **348,3%** wydatków roku 2016,
- zadania z zakresu ochrony gruntów rolnych – **3 223 000** zł, co stanowi **59,4%** wydatków roku 2016,
- wydatki na ochronę środowiska – **4 734 719** zł, co stanowi **231,8%** wydatków roku 2016,
- wydatki w ochronie zdrowia – **3 722 500** zł, co stanowi **151,9%** wydatków roku 2016,
- rezerwy majątkowe – **5 001 094** zł.

Wydatki na projekty współfinansowane ze środków europejskich planowane są w **2017 r.** na kwotę **273 266 560** zł, co stanowi **54,1%** wydatków ogółem, w tym wydatki bieżące w kwocie **80 481 865** zł, i wydatki majątkowe w kwocie **192 784 695** zł.

Wkład własny do projektów finansowanych z udziałem środków europejskich w 2017 r. wynosić będzie **14 583 441** zł, w tym: do projektów bieżących – **6 063 795** zł a do projektów majątkowych **8 519 646** zł.

Wydatki na dotacje dla beneficjentów zewnętrznych wyłanianych w ramach konkursów RPO 2014-2020 oraz PO WER zaplanowane są na kwotę **14 454 841** zł.

Pozostałe wydatki w kwocie **258 811 719** zł, dotyczą **49** projektów własnych (bez pomocy technicznych) i rozliczeń dotacji. Do najważniejszych, planowanych do realizacji projektów własnych należą:

Realizowane przez **Opolskie Centrum Rozwoju Gospodarki** projekty

- Pomoc Techniczna RPO WO 2014-2020– **4 285 840** zł,
- RPO EFRR Kooperacyjne Opolskie – profesjonalne otoczenie biznesu – **3 676 376** zł,
- "Opolskie szkolnictwo zawodowe bliżej rynku pracy 2" – **1 500 000** zł
- PO WER – Projekt: "Opolski program stażowy" i "Opolski program stażowy2 " – **2 138 214** zł

- RPO EFRR - projekt "Operator voucherów zwiększających konkurencyjność MSP na rynku" – **1 000 000 zł.**

Realizowane przez **UMWO** projekty:

- RPO EFS 2014-2020 - Pomoc Techniczna– **15 021 119 zł,**
- RPO EFRR 2014-2020, Projekt pn. Opolskie mobilne - usprawnienie transportu zbiorowego regionu i aglomeracji opolskiej” – **12 691 687 zł,**
- Pomoc Techniczna Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze 2014 – 2020 - **4 422 000 zł,**
- RPO EFRR 2014-2020 pn. „Bioróżnorodność Opolszczyzny – skarbem dziedzictwa przyrodniczego”- **1 297 978 zł,**
- INTERREG – Projekt: „Śląsk bez granic III - zamki i pałace’ – **2 514 000 zł,**
- Pomoc Techniczna PO PT 2014-2020 i INTERREG VA – **1 866 740 zł,**
- Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2014-2020 Rewitalizacja – **1 353 064 zł.**

Realizowane przez **Zarząd Dróg Wojewódzkich** projekty RPO EFRR:

- Projekt: "Budowa obwodnicy m. Czarnowąsy do połączenia z infrastrukturą komunikacyjną miasta Opola"– **34 992 150 zł,**
- Projekt: "Budowa obwodnicy Malni i Chorula w ciągu drogi wojewódzkiej nr 423" — **30 216 000 zł,**
- Projekt: "Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 901 na odc. Kocury - Dobrodzień" –**21 262 151 zł,**
- Projekt: "Rozbudowa drogi woj. nr 901 na odcinku Olesno - Nowy Wachów"– **9 330 799 zł**
- Projekt: "Budowa ronda na włączeniu łącznicy autostradowej przy węźle K-Koźle wraz z przebudową drogi wojewódzkiej nr 426" –**10 152 698 zł,**
- Projekt: "Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 494 Świercze" –**7 206 149 zł,**
- Projekt: "Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 454 w m. Krzywa Góra"– **10 033 627 zł,**
- Projekt: "Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 408 na odc. Kędzierzyn - Koźle - Stare Koźle"— **5 506 622 zł,**
- Projekt: "Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 901 Kielcza - granica województwa" – **3 735 598 zł,**
- Projekt: "Rozbudowa drogi woj. nr 426 na odc. Piotrówka - Zawadzkie" – **2 581 327 zł,**
- Projekt: „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 409 w m. Moszna” – **2 088 351 zł,**
- Projekt: „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 451 w m. Namysłów” – **2 088 350 zł,**
- Projekt: „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 417 w m. Raclawice Śląskie” – **2 101 799 zł,**
- Projekt: „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 401 w m. Przylesie” – **2 117 799 zł,**
- Projekt: „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 405 na odc. Niemodlin – Wydrawice” – **2 101 799 zł.**

Realizowany przez **Wojewódzki Urząd Melioracji i Urządzeń Wodnych** projekt w ramach RPO EFRR pn. „Przebudowa polderu Żelazna” – **12 000 000 zł.**

Realizowane przez **ROPS projekty** w ramach RPO EFS na lata 2014-2020, pn.:

- "Bliżej rodziny i dziecka" – **1 949 225 zł,**
- „Nie-Sami-Dzielni” – **1 554 558 zł,**
- "Wsparcie dla opolskiego modelu promocji, upowszechniania oraz rozwoju sektora ekonomii społecznej” – **902 374 zł.**

Realizowane przez **Wojewódzki Urząd Pracy** projekty:

- Pomoc Techniczna RPO EFS - **7 235 560 zł,**

- Inwentaryzacje przyrodnicze kluczem do edukacji ekologicznej i ochrony bioróżnorodności (razem z ZOPK) – **2 258 242 zł**,
- Pomoc Techniczna Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój perspektywa 2014 – 2020 - **1 524 680 zł**,
- Opolskie dla rodziców i dzieci – **1 096 770 zł**,

Realizowane przez jednostki oświatowe (głównie Regionalny Zespół Placówek Wsparcia Edukacji) projekty w ramach RPO EFS na lata 2014-2020:

- "Młodzi odkrywcy sekretów nauki AO obszar I" - **2 476 347 zł**,
- "Młodzi odkrywcy sekretów nauki AO obszar II" – **2 148 013 zł**,
- "Młodzi odkrywcy sekretów nauki AO obszar III" – **2 172 180 zł**,
- "Odkrywcy sekretów nauki AO"- **2 818 734 zł**,
- "Opolskie szkolnictwo zawodowe bliżej rynku pracy 2" – **2 759 611 zł**

oraz RPO EFRR na lata 2014-2020 pn. "Wsparcie kształcenia zawodowego w kluczowych dla regionu branżach" (łącznie z Departamentem Edukacji i Rynku Pracy) – **16 300 349 zł**

Przychody budżetowe wyniosą **6 234 417 zł** i stanowiąc je będą wolne środki z lat ubiegłych w kwocie **3 244 917 zł** i kredyt na prefinansowanie w kwocie **2 989 500 zł**.

Rozchody budżetowe wyniosą **19 100 000 zł** i stanowiąc je będzie wykup obligacji.

Budżet na 2017 r. przewiduje:

- osiągnięcie nadwyżki budżetowej w wysokości **12 865 583 zł**, która przeznaczona zostanie na spłatę zadłużenia.
- osiągnięcie nadwyżki operacyjnej w wysokości **49 320 840 zł**,
- zmniejszenie zadłużenia Województwa o kwotę **16 110 500 zł** (w tym spłata obligacji **19 100 000 zł** oraz zaciągnięcie kredytu na prefinansowanie **2 989 500 zł**), tj. o **10,2%**. Zadłużenie spadnie z kwoty **157 300 000 zł** na koniec 2016 r. do kwoty **141 189 500 zł** na koniec 2017 r.

W 2016 r. spłacone zostanie natomiast **25 250 000 zł**. Łącznie od 2012 r., na koniec którego dług wynosił **254,2 mln zł**, do końca 2017 r. spłacone zostanie **113,0 mln zł** tj. **44,5%** długu.

Wieloletnia Prognoza Finansowa na lata 2017-2022 zakłada w 2017 roku i latach następnych wypracowywanie nadwyżki budżetowej w wysokości pozwalającej na obsługę długu bez konieczności zaciągania kolejnych zobowiązań na jego spłatę. Planowany na koniec 2017 r. dług Województwa będzie stopniowo malał, by zostać całkowicie spłacony w 2025 r.

W 2017 roku i latach następnych spełniony zostanie wskaźnik zadłużenia wprowadzony ustawą o finansach publicznych z sierpnia 2009 r. W 2017 r. wskaźnik zadłużenia wyniesie **4,88%** przy limicie wynoszącym **11,41%**. W odniesieniu do planowanych dochodów zadłużenie stanowić będzie **27,3%**.

2) przedstawienie opinii Regionalnej Izby Obrachunkowej: o projekcie uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Opolskiego na lata 2017 -2022 oraz opinii o projekcie uchwały w sprawie uchwały budżetowej Województwa Opolskiego na 2017 rok;

N. Krajczy: otrzymaliśmy dwie opinie RIO w Opolu, w materiałach Panie i Panowie radni też je otrzymaliście. Bardzo proszę pana Wiceprzewodniczącego J. Kotysia o odczytanie sentencji tych uchwał.

J. Kotyś, Wiceprzewodniczący Sejmiku: przytaczam **dwie uchwały Regionalnej Izby Obrachunkowej** w Opolu: **pierwsza to Uchwała nr 556/2016 z dnia 14 grudnia 2016r.** w której Skład Orzekający RIO w Opolu w osobach: Magdalena Przybylska – przewodnicząca, Jan Bryczek i Grzegorz Czarnocki – **postanowił pozytywnie zaopiniować przedłożony projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Województwa Opolskiego na lata 2017-2022.** W uzasadnieniu m.in. ujęto zapis mówiący o tym, że w wieloletniej prognozie finansowej na rok 2017 określono dochody w kwocie ogółem 514 587 787 zł, w tym dochody bieżące w wysokości 327 305 720 zł oraz dochody majątkowe w kwocie 187 282 067 zł. Wydatki w kwocie ogółem 501 218 487 zł ujęto z wyodrębnieniem wydatków bieżących w wysokości 277 875 203 zł i majątkowych w wysokości 223 343 284 zł. Uwzględniając wskazane w uchwale dane, jednostka na 2017 rok zaplanowała nadwyżkę w kwocie 13 369 300 zł, która zostanie przeznaczona na spłatę zobowiązań. W wieloletniej prognozie finansowej określono przychody w wysokości 5 730 700 zł oraz rozchody w wysokości 19 100 000 zł. Odnosząc się do powyższego należy stwierdzić, iż dane zawarte w projekcie wieloletniej prognozy finansowej na rok 2017 zgodne są z danymi zawartymi w projekcie uchwały budżetowej w zakresie wskazanym w art. 229 cytowanej ustawy o finansach publicznych. Wraz z wieloletnią prognozą finansową przedłożono prognozę kwoty długu na lata 2017-2025. Skład Orzekający stwierdza na podstawie przedłożonych dokumentów, uwzględniając dyspozycję art. 230 ust.3 zd.1 ustawy o finansach publicznych, że w latach 2017-2015 Województwo Opolskie spełnia relacje, o których mowa w art. 244 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych. W świetle powyższego Skład Orzekający wydał opinię jak w sentencji. Od niniejszej opinii służy odwołanie do Kolegium Izby w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały (art.20 ust.1 ustawy o RIO).
Z tego co wiem obie uchwały zostały doręczone dzisiaj.

I teraz **druga** zasadnicza **uchwała dotycząca bezpośrednio budżetu to Uchwała nr 555/2016 Składu Orzekającego RIO w Opolu z 14 grudnia 2016r. w sprawie opinii o przedłożonym projekcie uchwały budżetowej Województwa Opolskiego na 2017 r.** Skład Orzekający RIO w Opolu w osobach: Grzegorz Czarnocki – przewodniczący, Jan Bryczek i Magdalena Przybylska **postanawia pozytywnie zaopiniować przedłożony projekt uchwały budżetowej Województwa Opolskiego na 2017 rok.** W uzasadnieniu m. in. stwierdzono, że struktura i szczegółowość projektu uchwały budżetowej uwzględnia postanowienia ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Z przedłożonego projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Województwa Opolskiego wynika, że w roku 2017 Województwo spełnia relacje, o których mowa w art. 243 i 244 ustawy o finansach publicznych, umożliwiając zgodne ze wskazaną normą uchwalenie budżetu. W świetle powyższego Skład Orzekający wydał opinię jak w sentencji. Stosownie do postanowień zawartych w art. 238 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, opinię RIO o projekcie uchwały budżetowej Zarząd jest obowiązany przedstawić Sejmikowi przed uchwaleniem budżetu. *(I to jest w tej chwili czynione)*. Od niniejszej opinii służy odwołanie do Kolegium Izby na podobnej podstawie prawnej – jak przy poprzedniej uchwale RIO. Podpisał pan Grzegorz Czarnocki – przewodniczący Składu Orzekającego. Dziękuję.

3) przedstawienie zbiorczej opinii o projekcie uchwały budżetowej Województwa Opolskiego na 2017 rok z uwzględnieniem opinii i wniosków poszczególnych komisji oraz wniosków radnych, które nie zostały ujęte w projekcie uchwały budżetowej;

N. Krajczy: teraz proszę **Z. Ziółko, przew. Kom. Fin. i Mienia Woj.** o przedstawienie „opinii zbiorczej”.

Z. Ziółko: poinformował radnych o opinii zbiorczej **Komisji Finansów i Mienia Województwa z posiedzenia 25/16 w dniu 7 grudnia 2016 r. o projekcie uchwały budżetowej Województwa Opolskiego na 2017 rok.** – zgodnie z którą Komisja Finansów i Mienia Województwa po dokonaniu szczegółowej analizy projektu budżetu Województwa Opolskiego na 2017 rok, jak również po analizie opinii i wniosków komisji stałych Sejmiku Województwa Opolskiego, które pozytywnie zaopiniowały projekt budżetu Województwa Opolskiego na 2017 rok, a także wniosków Radnych Województwa Opolskiego złożonych do Zarządu Województwa Opolskiego, **pozytywnie opiniuje projekt budżetu Województwa Opolskiego na 2017 rok.** Dziękuję bardzo.

- 4) przedstawienie autopoprawki do projektu uchwały** w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Opolskiego na lata 2017-2022 i projektu uchwały w sprawie uchwały budżetowej Województwa Opolskiego na 2017 rok oraz stanowiska Zarządu Województwa do nieuwzględnionych propozycji zmian budżetu złożonych przez Komisję Finansów i Mienia Województwa;

S. Mazur, Skarbnik Województwa przedłożona „Autopoprawka” do projektu WPF i uchwały budżetowej na rok 2017 wynika ze zdarzeń, które zaszły już po przedstawieniu przez Zarząd Województwa projektu budżetu w ustawowym terminie tj. do 15 listopada 2016 r. A mianowicie: w wyniku tej autopoprawki dochody rosną o 3 mln 073 tys. zł, a wydatki o 3 mln 527 tys. zł i przychody o 508 tys. zł. Tym samym projekt budżetu po zmianie zawiera dochody na poziomie 517 mln 661 tys. zł., wydatki na poziomie 504 mln 796 tys. zł. i przychody na poziomie 6 mln 284 tys. zł. To wynika ze zmian, które jeszcze zaszły w realizacji budżetu w roku 2016 oraz również z tytułu rozstrzygnięcia w grudniu br. naboru w ramach RPO w wyniku którego projekt realizowany przez Wojewódzki Urząd Pracy „Opolskie dla rodziców i dzieci” będzie realizowany w roku 2017. To zwiększa dochody o 92 tys. zł. i wydatki o 1 mln 96 tys. zł. Ponadto jako efekt zmian w budżecie 2016 roku w realizowanych zadaniach z NFOŚiGW na kwotę ponad 10 mln zł. - kwota 1 mln 700 zł. na zadaniu związanym z przebudową modernizacji wału przeciwpowodziowego rzeki Odry w Brzegu przechodzi do realizacji w roku 2017. Podobna sytuacja dotyczy realizacji zadania związanego z projektem „Bioróżnorodność Opolszczyzny skarbem dziedzictwa przyrodniczego ” – w ramach którego prowadzona jest inwestycja na Stawie Nowokuźnickim w Prószkowie i ona również powoduje zmianę. Termin jej zakończenia i płatność za faktury w kwocie 440 tys. zł. przesuwają się z roku 2016 na rok 2017. Ponadto jest jeszcze jedno zdarzenie w miesiącu grudniu 2016 r., a mianowicie Uniwersytet Opolski z kwoty dotacji, którą otrzymał w wysokości 1 mln zł. na rozpoczęcie tworzenia Wydziału Lekarskiego zwrócił kwotę 390 785 zł. i jest to wynik braku możliwości rozstrzygnięcia przetargowego w tym roku i możliwości zakupu mikroskopów. Przetarg zostanie powtórzony w roku 2017 i decyzją Zarządu Województwa Opolskiego ta niewykorzystana dotacja z roku 2016 zostanie powtórnie przekazana dla UO w roku 2017. I to są wszystkie zmiany jakie zawiera autopoprawka. Nie ma tego drugiego elementu tzn. wniosków do realizacji wynikających ze zbiorczej opinii Komisji Finansów i Mienia Województwa, ponieważ takich wniosków w komisji nie było. Dziękuję.

- 5) przedstawienie wniosków komisji i radnych,** które nie zostały pozytywnie zaopiniowane przez Komisję Finansów i Mienia Województwa w zbiorczej opinii o projekcie uchwały budżetowej na 2017 rok;

Z. Ziółko, przew. Kom. Fin. i Mienia Woj. przedstawił radnym województwa:

WNIOSKI KOMISJI FINANSÓW I MIENIA WOJEWÓDZTWA

do projektu budżetu Województwa Opolskiego na 2017 rok, po analizie wniosków Radnych Województwa złożonych do Zarządu Województwa.

Wnioski Radnego LESZKA FORMALA

- 1) w sprawie remontu nawierzchni DW 458 na terenie gminy Lewin Brzeski: Ptakowice, Kantorowice, Lewin Brzeski (ul. Mickiewicza, Sikorskiego, Powstańców Śl.) do skrzyżowania z DK 94,
- 2) w sprawie remontu nawierzchni DW 462 w miejscowości Łosiów (ul. Słowackiego) oraz remont chodnika na ul. Słowackiego,
- 3) w sprawie odwodnienia DW 462 w miejscowości Łosiów ul. Kolejowa przy skrzyżowaniu z ul. Stawową,
- 4) w sprawie wycinki krzewów przy DW 458 w Lewinie Brzeskim ul. Sikorskiego - chodnik lewostronny (jadąc od ronda w ul. Sikorskiego),
- 5) w sprawie budowy chodnika w DW 458 pomiędzy miejscowością Kantorowice a Lewin Brzeski - strona lewa. Dokumentacja techniczna 2016r.,
- 6) w sprawie budowy chodnika przy DW 462 w miejscowości Pogorzela na odcinku od skrzyżowania DW 462 z drogą wewnętrzną gminy Olszanka położoną na działce nr 563/1 do skrzyżowania DW 462 z ul. Zielone Ogrody,
- 7) w sprawie budowy chodnika przy DW 378 w miejscowości Gnojna,
- 8) w sprawie II etapu remontu DW 378 na odc. Lubcz – Gnojna.

Opinia Komisji Finansów i Mienia Województwa

Komisja, po wysłuchaniu wyjaśnień, przyjmuje rozstrzygnięcie Zarządu Województwa, uwzględniające wnioski 3-4-5-7, **oraz nieuwzględniające wniosków 1-2-6-8 w projekcie budżetu na 2017 r., a mianowicie:**

Ad.1. Zarząd Województwa informuje, że remonty nawierzchni realizowane są w ramach bieżącego utrzymania dróg na całej sieci dróg wojewódzkich. W pierwszej kolejności usuwane są uszkodzenia zagrażające bezpieczeństwu ruchu drogowego.

Decyzja o ewentualnym remoncie nawierzchni wnioskowanych dróg zostanie podjęta po pozimowym przeglądzie dróg.

Ad.2. W sprawie remontu nawierzchni DW 462 w m. Łosiów decyzja jw. W odniesieniu do remontów chodników – decyzja negatywna z uwagi na nie złożenie przez Gminę Lewin Brzeski wniosku dotyczącego współfinansowania wykonania remontu przedmiotowego chodnika do 31 sierpnia 2016 roku, zgodnie z Uchwałą Zarządu Województwa Opolskiego nr 2970/2012 z dnia 20 listopada 2012 roku w sprawie przyjęcia ogólnych zasad realizacji zadań na drogach wojewódzkich, współfinansowanych przez jednostki samorządu terytorialnego.

Ad.6. Wniosek rozpatrzony negatywnie. Gmina Lewin Brzeski nie złożyła wniosku dotyczącego współfinansowania wykonania remontu przedmiotowego chodnika do 31 sierpnia 2016 roku, zgodnie z Uchwałą Zarządu Województwa Opolskiego nr 2970/2012 z dnia 20 listopada 2012 roku w sprawie przyjęcia ogólnych zasad realizacji zadań na drogach wojewódzkich, współfinansowanych przez jednostki samorządu terytorialnego.

Ad.8. Wniosek rozpatrzony negatywnie. Zastrzeżenia i uwagi wskazane w protokole kontroli przeprowadzonej przez Opolskiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego zostały wykonane w całości, a zakres przeprowadzonych prac został odebrany bez uwag.

* **Z. Ziółko:** pytam, czy pan radny podtrzymuje, czy wycofuje wnioski nieuwzględnione.

L. Fornal: wycofuję wszystkie wnioski.

Wnioski Radnego KAZIMIERZA PYZIAKA

- 1) w sprawie naprawy nawierzchni wraz z rozbudową chodników na DW 416 w miejscowości Boguchwałów,
- 2) w sprawie budowy dalszego ciągu obwodnicy Głubczyc, tj. od nowo wybudowanego ronda przy ul. Raciborskiej do drogi powiatowej relacji Głubczyce – Branice,

- 3) w sprawie dofinansowania realizacji Wojewódzkiego Programu Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego (100 000 zł),
- 4) w sprawie dofinansowania realizacji Wojewódzkiego Programu Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego w zakresie soi (30 000 zł),
- 5) w sprawie dofinansowania z KSOW wydawnictwa PDO "Biuletyn Porejestrowych Doświadczeń Odmianowych" (25 000zł).

Opinia Komisji Finansów i Mienia Województwa

Komisja, po wysłuchaniu wyjaśnień, przyjmuje rozstrzygnięcie Zarządu Województwa, uwzględniające wnioski 3-4 **oraz nieuwzględniające wniosków 1-2-5 w projekcie budżetu na 2017 r., a mianowicie:**

Ad.1. Zarząd Województwa nie uwzględnił wniosku w projekcie budżetu na 2017 r. Przedsięwzięcie planowane jest do realizacji w ramach RPO WO 2014-2020 w latach późniejszych. Konieczne jest również przygotowanie dokumentacji projektowej wraz z uzyskaniem wszystkich niezbędnych decyzji i uzgodnień.

Ad.2. Zarząd Województwa nie uwzględnił wniosku w projekcie budżetu na 2017 r. Wnioskowane zadanie nie jest zadaniem własnym województwa opolskiego. Województwo w latach wcześniejszych wykonało obwodnicę miejscowości Głubczyce w ciągu drogi wojewódzkiej nr 416. Tym samym ruch z drogi wojewódzkiej nr 416 został przeniesiony na obwodnicę. Wnioskowany II etap obwodnicy dotyczy przeniesienia ruchu z drogi krajowej nr 38, dlatego też inwestorem takiego zadania może być Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Opolu.

Ad.5. Zarząd Województwa informuje, że wybór projektów do realizacji w ramach KSOW następuje w drodze konkursu. Złożone projekty podlegają, ocenie, następnie tworzona jest lista rankingowa, i projekty z najwyższą liczbą punktów otrzymują dofinansowanie. Zgodnie z informacją Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi nabór projektów na 2017 r. powinien mieć miejsce w grudniu b.r. Ponadto MRiRW planuje wprowadzić zasadę refundacji środków, co oznacza, że Beneficjent realizuje projekt z własnych środków, a następnie składa wniosek o płatność i po pozytywnym jego rozliczeniu następuje płatność na rzecz beneficjenta. W związku z powyższym nie ma możliwości zapewnienia bezpośrednio środków na dofinansowanie wydawnictwa PDO "Biuletyn Porejestrowych Doświadczeń Odmianowych".

* **Z. Ziółko:** pytam, czy pan radny podtrzymuje, czy wycofuje wnioski nieuwzględnione.

K. Pyziak: wycofuję wszystkie wnioski. Ale proszę pozwolić na mały komentarz. Otóż odnośnie wniosku 1, droga nr 416 jak wyczytałem z planów powinna być do 2020 r. zrobiona w całości i zadania mają być realizowane po kolei. Dlatego ten „Boguchwałów” jest bardzo ważny, ale rozumiem sprawę. Wniosek 2 – obwodnica miasta Głubczyce niestety wymaga udziału dróg krajowych i dlatego właściwie tu województwo nie będzie partycypować. A co do wniosku 3 – KSOW – to tu oczywista jest zmiana regulaminu i nasza Stacja Oceny Odmian po prostu będzie startować w konkursie o dofinansowanie. Zmiana jest tylko taka, że najpierw trzeba wyłożyć własne pieniądze, a dopiero potem starać się o refundację. Dziękuję.

Wniosek Radnego GRZEGORZA SAWICKIEGO

* w sprawie dotacji dla Uniwersytetu Opolskiego na realizację projektu dotyczącego utworzenia Międzynarodowego Centrum Badawczo-Rozwojowego Uniwersytetu Opolskiego na rzecz rolnictwa - Rewitalizacja Królewskiej Akademii Nauk w Prószkowie (2 000 000zł).

Opinia Komisji Finansów i Mienia Województwa

Komisja, po wysłuchaniu wyjaśnień, przyjmuje rozstrzygnięcie Zarządu Województwa, **nieuwzględniające wniosku** w projekcie budżetu na 2017 r.

Ad.1. Zadanie nie zostało ujęte w projekcie budżetu na 2017 r., natomiast w rezerwie majątkowej widziana jest kwota 250 000 zł na ewentualną dotację dla Uniwersytetu Opolskiego na wkład własny niezbędny do realizacji tego przedsięwzięcia w 2017 r. Wpis przedsięwzięcia do Wieloletniej

Prognozy Finansowej możliwy będzie po przedstawieniu Zarządowi Województwa całościowej koncepcji realizacji tego projektu i zaakceptowaniu przez Zarząd przeznaczenia z budżetu województwa na ten cel wnioskowanej kwoty 2 000 000 zł.

* **Z. Ziółko:** czy pan radny podtrzymuje, czy wycofuje nieuwzględniony wniosek.

G. Sawicki: wniosek wycofuję. I jak wcześniej rozmawialiśmy będę zabiegał u Marszałka i Zarządu Województwa o sfinansowanie wkładu własnego w innej formule i w innym czasie. Dziękuję.

Wnioski Radnego ZDZISŁAWA SIEWIERY

- 1) w sprawie przebudowy DW 463 na odcinku od skrzyżowania w Kolonowskim do ul. Pluderskiej o długości około 1 km wraz z przebudową mostu na rzece Bzinicze (4 500 000zł),**
- 2) w sprawie przebudowy odcinka DW 463 w miejscowości Kolonowskie do pierwszego mostu w Zawadzkiem od strony Kolonowskiego o długości około 6 km wraz ze ścieżką rowerową (20 000 000zł),**
- 3) w sprawie przebudowy DW 901 na odcinku od granicy województwa śląskiego do miejscowości Żędowice, wraz ze ścieżką rowerową w miejscowościach Kielcza i Żędowice (15 000 000zł),**
- 4) w sprawie przebudowy odcinka DW 901 od Pietraszowa do ronda w Zawadzkiem o długości 6 km (15 000 000),**
- 5) w sprawie dotacji dla beneficjentów na zadania z zakresu ochrony zabytków (500 000zł),**
- 6) w sprawie wydatków na pozostałe zadania z zakresu kultury, w tym dotacje dla organizacji pożytku publicznego (200 000zł).**

Opinia Komisji Finansów i Mienia Województwa

Komisja, po wysłuchaniu wyjaśnień, przyjmuje rozstrzygnięcie Zarządu Województwa, uwzględniające wnioski 1-5-6 **oraz nieuwzględniające wniosków 2-3-4 w projekcie budżetu na 2017 r.**

Ad.2. Zarząd Województwa nie uwzględnił wniosku w projekcie budżetu na 2017 r. Dla przedsięwzięcia konieczne jest przygotowanie dokumentacji projektowej oraz uzyskanie wszystkich niezbędnych decyzji i uzgodnień. Obecnie ZDW w Opolu przygotowuje dokumentację dla odcinka obejmującego obiekty mostowe na DW 463 przed rondem w m. Zawadzkie. Rozpoczęcie kolejnego, bardzo kapitałochłonnego zadania na DW 463, będzie możliwe dopiero po zakończeniu już rozpoczętych procesów inwestycyjnych.

Ad.3. Zarząd Województwa częściowo uwzględnił wniosek w projekcie budżetu na 2017 r. Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 901 na odcinku Zawadzkie – Żędowice – Kielcza – granica województwa zostało podzielone na dwa etapy: - rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 901 na odc. Kielcza – granica województwa, - rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 901 na odc. Zawadzkie – Żędowice. Przedsięwzięcie pn.: „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 901 na odc. Kielcza – granica województwa” przewidziano do wykonania w latach 2017 – 2018 w ramach procedury pozakonkursowej RPO WO 2014-2020. Dla przedsięwzięcia pn.: „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 901 na odc. Zawadzkie – Żędowice” w 2017 roku zostanie rozpoczęte przygotowanie dokumentacji.

Ad.4. Zarząd Województwa nie uwzględnił wniosku w projekcie budżetu na 2017 r. Zadanie planowane jest do realizacji w terminie późniejszym w ramach RPO WO 2014 – 2020.

* **Z. Ziółko:** czy pan radny podtrzymuje, czy wycofuje wnioski nieuwzględnione.

Z. Siewiera: odnośnie **wniosku 2)** - drogi nr 463 – to w styczniu 2017r. będę występował do Pana Marszałka o zlecenie opracowania dokumentacji projektowej na ten odcinek drogowy. Na to są środki zapewnione w tzw. dokumentacjach przyszłościowych – jest kwota wyszczególniona 3 mln 050 tys. zł. Ze względu na to, że opracowywana jest dokumentacja na obiekty mostowe na tej drodze, to w tym układzie z tego wniosku rezygnuję i **wycofuję go**. Natomiast jeśli chodzi o **wniosek 3)** – to Zarząd Województwa częściowo uwzględnił wniosek. Faktycznie to zadanie jest

przyjęte w projekcie budżetu na 2017 r. częściowo na kwotę 3,5 mln zł. Natomiast cała droga będzie budowana w latach 2017-2018 i w związku z tym **wycofuję ten wniosek**. A jeśli chodzi o **wniosek 4)** – dotyczy drogi Pietraszów-Zawadzkie ze środków RPO, to i tak ta droga będzie zrobiona, bo będzie stanowiła taką wyrwę między całym odcinkiem drogowym od Kluczborka aż po Strzelce Opolskie. Tak, że **też wycofuję ten wniosek**. Dziękuję bardzo.

Wnioski Radnego BOGDANA WYCZAŁKOWSKIEGO

- 1) w sprawie remontu DW 407 w miejscowości Wyszaków Śl. wraz z budową chodników,
- 2) w sprawie remontu DW 411 Nysa - Podkamień - Przełęk wraz z budową chodnika w Przełęku,
- 3) w sprawie przygotowania dokumentacji projektowej na przebudowę DW 382 w Paczkowie na odcinku od ul. Armii Krajowej przez ul. Zawadzkiego, ul. Wojska Polskiego do stacji Orlen,
- 4) w sprawie przebudowy drogi gminnej, stanowiącej drogę transportu rolnego na odcinku Głębinów - granica gminy (w kierunku Wójcic),
- 5) w sprawie adaptacji budynku przy ul. Moniuszki 9-10 w Nysie na Regionalne Centrum Mandatowe (1 600 000zł),
- 6) w sprawie budowy boiska wielofunkcyjnego przy SP w Białej Nyskiej,
- 7) w sprawie budowy Orlika lekkoatletycznego na Stadionie Polonii w Nysie,
- 8) w sprawie dotacji dla Gminy Nysa na przygotowanie dokumentacji uzbrojenia Strefy Ekonomicznej (100 000zł),
- 9) w sprawie opracowania koncepcji zagospodarowania terenów po byłej Fabryce FSD (250 000zł).

Opinia Komisji Finansów i Mienia Województwa

Komisja, po wysłuchaniu wyjaśnień, przyjmuje rozstrzygnięcie Zarządu Województwa, uwzględniające wniosek 2 oraz **niewuwzględniające wniosków 1-3-4-5-6-7-8-9 w projekcie budżetu na 2017 r.**

Ad.1. Zarząd Województwa informuje, że remonty nawierzchni realizowane są w ramach bieżącego utrzymania dróg na całej sieci dróg wojewódzkich. W pierwszej kolejności usuwane są uszkodzenia zagrażające bezpieczeństwu ruchu drogowego. Decyzja o ewentualnym remoncie nawierzchni wnioskowanych dróg zostanie podjęta po pozimowym przeglądzie dróg. W odniesieniu do budowy chodników należy wskazać, że w ciągu drogi wojewódzkiej nr 407 w m. Wyszaków Śląski jest już zlokalizowany jednostronny chodnik.

Ad.3. Zarząd Województwa nie uwzględnił wniosku w projekcie budżetu na 2017 r. Obecnie jako priorytetowe realizowane są dokumentacje dla zadań strategicznych RPO WO 2014-2020, jak i dokumentacje współfinansowane przez zainteresowane samorządy lokalne. Zadanie zostało złożone (wspólnie z Województwem Dolnośląskim jak i Krajem Ołomunieckim w ramach programu INTERREG VA RCz-RP 2014-2020), jednakże nie otrzymało dofinansowania.

Ad.4. Zarząd Województwa informuje, że w projekcie budżetu województwa na rok 2017 w planie środków pochodzących z wyłączeń gruntów rolnych z produkcji nie ujmuje się wydatków z przeznaczeniem na dofinansowanie konkretnego zadania. Przyznawanie środków na dofinansowanie budowy lub przebudowy dróg transportu rolnego odbywa się w trybie przeprowadzonego konkursu, zgodnie z Zasadami dofinansowania dla gmin i powiatów ze środków budżetu Województwa Opolskiego realizacji zadań określonych w ustawie o ochronie gruntów rolnych i leśnych przyjętych Uchwałą Nr 834/2015 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 7 lipca 2015 roku. Najbliższy nabór wniosków na dofinansowanie zadań w 2017 rok odbędzie się w terminie od 1 do 31 grudnia 2016 roku. Jeżeli Gmina złoży do Urzędu Marszałkowskiego wniosek wraz z wymaganymi załącznikami, określonymi w § 2 ust. 7 ww. Zasad... , a wniosek zostanie pozytywnie zweryfikowany pod względem formalnym i uzyska wystarczającą liczbę punktów

przydzielonych na podstawie kryteriów określonych w § 2 ust. 10 Zasad ..... które mieścić się będą w puli środków przeznaczonych na ten cel, ujętych w planie budżetu województwa, to Zarząd Województwa przyzna dofinansowanie na w/w zadanie.

Ad.5. Zarząd Województwa nie uwzględnił wniosku w projekcie budżetu na 2017 r. W trakcie uzgodnień z Gminą Nysa ustalono, że koszty adaptacji budynku przy ul. Moniuszki pokrywać będzie sama Gmina.

Ad.6 i 7. W odniesieniu do wniosków dotyczących budowy obiektów sportowych Zarząd Województwa informuje, że Województwo Opolskie nie posiada obecnie celowych własnych środków budżetowych na realizację inwestycji sportowych. Wszelkie inwestycje w zakresie rozwoju infrastruktury sportowej odbywają się w ramach środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej na podstawie aktualizowanego corocznie PROGRAM ROZWOJU BAZY SPORTOWEJ WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO NA LATA 2013 - 2018 oraz w ramach programów ministerialnych lub zewnętrznych. Środki ww. programu nie są środkami budżetu Województwa Opolskiego a wysokość ich limitu jest corocznie przyznawana na poszczególne województwa przez Ministra Sportu i Turystyki. Wnioski do PROGRAM ROZWOJU BAZY SPORTOWEJ WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO należy składać na początku roku po otrzymaniu przez wszystkie jednostki samorządu terytorialnego pisma z informacją w tej sprawie, która nastąpi po decyzji ministra w sprawie kryteriów i warunków programu na 2017 rok i ustaleniu przez ministerstwo limitów środków na poszczególne województwa.

Ad. 8 i 9. Zarząd Województwa dostrzega uzasadnioną potrzebę opracowania wskazanych wyżej dokumentacji w zakresie uzbrojenia terenu podstrefy WSSE „Invest – Park” oraz zagospodarowania terenów po byłej FSD. Posiadanie i bieżąca aktualizacja takowych przez gminę są jednym z kluczowych czynników wpływających na decyzję potencjalnych inwestorów o inwestowaniu, bądź zaniechaniu inwestycji w określonej lokalizacji. Realny koszt tego typu przedsięwzięć, może zawierać się w kwotach wskazanych we wniosku. Z uwagi na wysoki koszt obu przedsięwzięć, a także ogromną rzeszę gmin, które również byłyby skłonne skorzystać z dodatkowego wsparcia tego typu inicjatyw, Zarząd Województwa rozważy możliwość wsparcia gminy Nysa dopiero w przypadku, gdy konkretny inwestor wyrazi zainteresowanie realizacją inwestycji na terenach tej gminy.

* **Z. Ziółko:** czy pan radny podtrzymuje, czy wycofuje wnioski nieuwzględnione.

B. Wyczałkowski: wycofuję wszystkie wnioski. Natomiast odnosząc się do wniosku 3 dotyczącego drogi nr 382, to chciałbym zwrócić uwagę, że upominamy się o realizację tego zadania od paru lat. Wiemy, że są ograniczone możliwości budżetu województwa, ale może udałoby się uwzględnić to zadanie w ramach naboru wniosków transgranicznych. Bo ta droga jest utrapieniem dla mieszkańców Paczkowa. Dziękuję.

Z. Ziółko: panie Przewodniczący. Na tym zostały wyczerpane wnioski złożone przez radnych. W tej chwili przedstawię:

Wnioski KLUBU RADNYCH Polskiego Stronnictwa Ludowego

- 1)** w sprawie wykonania przebudowy skrzyżowań w ciągu DW 451 w miejscowości Namysłów ze skrzyżowaniami dróg powiatowych DP 11010, DP 11020,
- 2)** w sprawie gruntownego remontu DW 451 na odcinku Namysłów - granica województwa opolskiego,
- 3)** w sprawie dotacji dla Uniwersytetu Opolskiego na realizację projektu dotyczącego utworzenia Międzynarodowego Centrum Badawczo-Rozwojowego Uniwersytetu Opolskiego na rzecz rolnictwa - Rewitalizacja Królewskiej Akademii Nauk w Prószkowie (2 000 000zł).

Opinia Komisji Finansów i Mienia Województwa

Komisja, po wysłuchaniu wyjaśnień, przyjmuje rozstrzygnięcie Zarządu Województwa, uwzględniające wniosek 2 oraz **nieuwzględniające wniosków 1-3 w projekcie budżetu na 2016r.**

Ad.1. Zarząd Województwa nie uwzględnił wniosku w projekcie budżetu na 2017 r. Dla przedsięwzięcia w pierwszej kolejności należy przygotować dokumentację projektową wraz z uzyskaniem wszystkich niezbędnych decyzji i uzgodnień.

Ad.3. Zadanie nie zostało ujęte w projekcie budżetu na 2017 r., natomiast w rezerwie majątkowej widziana jest kwota 250 000 zł na ewentualną dotację dla Uniwersytetu Opolskiego na wkład własny niezbędny do realizacji tego przedsięwzięcia w 2017 r. Wpis przedsięwzięcia do Wieloletniej Prognozy Finansowej możliwy będzie po przedstawieniu Zarządowi Województwa całościowej koncepcji realizacji tego projektu i zaakceptowaniu przez Zarząd przeznaczenia z budżetu województwa na ten cel wnioskowanej kwoty 2 000 000 zł.

N. Krajczy: Proszę przewodniczącego Klubu PSL pana **G. Sawickiego**.

G. Sawicki: w imieniu Klubu PSL informuję, że **wycofujemy wszystkie wnioski** wcześniej złożone. Dziękuję.

N. Krajczy: panie przewodniczący Z. Ziółko, ja rozumiem, że automatycznie załatwiliśmy podpunkt 7 i nie będzie przegłosowywania wniosków, które nie zostały przyjęte.

Z. Ziółko: tak, oczywiście. Wszystkie te wnioski zostały przez wnioskodawców wycofane i nie ma przedmiotu sprawy.

N. Krajczy: tak, dziękuję. Przechodzimy do podpunktu 6 – opinie wszystkich komisji.

6) dyskusja:

a) opinie wszystkich komisji.

- 1) **Z. Ziółko**, przew. Kom. Fin. i Mienia Woj.: ***opinia jest pozytywna.***
- 2) **E. Kurek**, przew. Kom. Polit. Reg. Gosp. i Turystyki, : ***opinia jest pozytywna.***
- 3) **K. Pyziak**, przew. Kom. Roln. Środ. i Rozw. Wsi, : ***opinia jest pozytywna.***
- 4) **H. Kołodziej**, przew. Nauki. Eduk. Kult. i Sportu, : ***opinia jest pozytywna.***
- 5) **N. Krajczy**, przew. Kom. Rodz., Zdrow. i Spr. Społ., : ***opinia jest pozytywna.***
- 6) **N. Rasch**, przew. Kom. Współpr. z Zagr. i Prom. Reg., : ***opinia jest pozytywna.***
- 7) **D. Byczkowski**, przew. Kom. Rewiz.: ***opinia jest pozytywna (ale nie jednogłośnie).***

N. Krajczy: dziękuję za przedstawione opinie.

b) stanowiska klubów radnych.

N. Krajczy: pytam kto w imieniu Klubu Radnych PiS przedstawi stanowisko do budżetu.

D. Byczkowski: stanowisko przedstawi pan Radny Mariusz Bochenek.

Mariusz Bochenek:

Stanowisko Klubu Prawo i Sprawiedliwość w sprawie projektu wieloletniej prognozy finansowej i projektu budżetu Województwa Opolskiego na 2017 r.

Radni Klubu Prawo i Sprawiedliwość wnikliwie przeanalizowali przedstawiony przez Zarząd Województwa Opolskiego projekt budżetu województwa na 2017 rok.

Projekt analizowaliśmy pod kątem jego realności, sprzyjania rozwojowi Opolszczyzny jak i zapowiadanego obniżenia kosztów funkcjonowania urzędu wojewódzkiego. Niestety, na żadne z tych wyzwań nie znaleźliśmy w budżecie pozytywnych odpowiedzi.

Projekt budżetu województwa opolskiego zakłada:

- Dochody - 517 661 647 zł. - z czego środki z UE stanowią prawie połowę kwoty tej sumy.

- Wydatki – 504 796 064 zł

Nadwyżka budżetowa w kwocie 12 865 583zł. która przeznaczona ma być na spłatę zobowiązań, nie zwiększy dynamiki spłaty długu, gdyż prawie połowa tej kwoty przeznaczona zostanie na obsługę zadłużenia - kwota 6 221 288 zł. (obsługa długu publicznego). Realnie, zaplanowana spłata zadłużenia w niewielkim stopniu obniży łączny koszt zadłużenia województwa opolskiego, który na koniec 2017r. ma wynieść 141 189 500 zł. Zadłużenie województwa sięga więc ok. 27% jego budżetu, natomiast nie uwzględniając środków unijnych zadłużenie sięga ok. 54 % budżetu.

Kwota przypadającego w 2017 r. wykupu obligacji i potencjalnej spłaty udzielonych poręczeń, łącznie z przypadającymi do spłaty w 2017 r. odsetkami wyniesie 25 321 288 zł. To zostanie zastąpione nowymi obligacjami na kwotę prawie 30 mln. zł.

Działania zarządu województwa nie zmiernają zatem do intensyfikacji wysiłków na rzecz zmniejszenia zadłużenia, gdyż autopoprawka do projektu budżetu spowodowała dodatkowe zmniejszenie kwoty przeznaczonej na spłatę zobowiązań do kwoty 12 865 583 zł. tj. o kwotę 503 717zł. (w stosunku do projektu z listopada 2016r.)

Koszt utrzymania Urzędu Marszałkowskiego planuje się w kwocie 44 447 789zł. tj. wzrost o kwotę 2 623 827 zł. w stosunku do roku 2016. Największy wzrost dotyczy wydatków bieżących urzędu tj. o kwotę 3 220 516 zł.

Pozytywnym aspektem projektu budżetu jest duży akcent na realizację inwestycji drogowych.

W opinii Klubu Prawo i Sprawiedliwość projekt budżetu na 2017 rok nie rozwiązuje żadnego ważnego problemu społecznego i ekonomicznego, ani też nie daje przesłanek do ich rozwiązania w latach następnych. Nie znajdujemy w projektach: budżetu i wieloletniej prognozy finansowej przesłanek - strategicznych koncepcji, a szczególnie widoczny jest brak troski i próby podejmowania analizy wskaźnikowej w kontekście budżetu bez udziału środków UE, czyli tj. przygotowywania się do ewentualnego braku środków UE po 2020r. (zakończenie obecnej perspektywy finansowej)

W naszej opinii jest to budżet, nad którym ciąży polityczna potrzeba, bez troski o przyszłość województwa i zdecydowanym brakiem perspektywicznego myślenia w kategoriach zmniejszania obciążenia zadłużeniem w latach następnych .

Mając na uwadze powyższe, radni klubu „Prawo i Sprawiedliwość” nie poparą projektów: budżetu województwa na 2017 r. oraz wieloletniej prognozy finansowej na lata 2017 - 2022.

N. Krajczy: stanowisko koalicji **przedstawi pan Hubert Kołodziej, reprezentant Klubu Radnych MN:**

Stanowisko klubów radnych Platformy Obywatelskiej, Polskiego Stronnictwa Ludowego oraz Mniejszości Niemieckiej Sejmiku Województwa Opolskiego w sprawie projektu budżetu Województwa Opolskiego na 2017 rok

Projekt budżetu Województwa Opolskiego na 2017 rok przedstawiany przez Zarząd do uchwalenia Sejmikowi Województwa Opolskiego zakłada uzyskanie dochodów w wysokości **517,7 mln** zł oraz ustala limit wydatków w wysokości **504,8 mln zł**, co oznacza uzyskanie nadwyżki budżetowej w wysokości **12,9 mln zł**. Projekt ten przewiduje zmniejszenie wielkości zadłużenia na koniec 2017 roku o **16,1 mln** zł, tj. o **10,2%** oraz ustala na bezpiecznym poziomie – **4,9%** wskaźnik długu, przy indywidualnym limicie długu dla województwa na poziomie **11,4%**. Wydatki współfinansowane ze środków europejskich osiągną poziom **273,3** mln zł, tj. **54,1%** wydatków ogółem, co świadczy o wysokiej zdolności budżetu do absorpcji środków zewnętrznych. Również wysokość nakładów inwestycyjnych w kwocie **225,9** mln zł stanowiących **44,7%** wydatków ogółem należy ocenić pozytywnie.

Rok 2017 będzie rokiem kontynuacji realizacji zadań współfinansowanych ze środków europejskich nowej perspektywy finansowej.

Prognozowane dochody ogółem wzrosną o **0,7%**. Złoży się nań przede wszystkim wzrost środków europejskich o **10,7%** oraz udziałów w podatkach dochodowych o **6,1%** przy spadku dotacji z budżetu państwa o **3,1%** (- 18,2 mln zł mniej). Ten spadek to skutek przede wszystkim przewidywanych zmian w Prawie Wodnym (-17,8 mln zł mniej) oraz na zadania z zakresu polityki społecznej dotyczące ośrodków adopcyjnych, świadczeń rodzinnych i świadczeń wychowawczych (500+) mniej o 1,95 mln zł, tj. aż o 71,6%. Ostatni fakt stoi w sprzeczności z oficjalnymi wypowiedziami strony rządowej na temat priorytetowego traktowania spraw rodziny i dzieci.

Suma dochodów rozporządzalnych (rozumianych jako suma udziałów w podatkach dochodowych, subwencji i dochodów jednostek budżetowych) zwiększy się o **5,2 mln zł**, tj. o **2,6%**.

Po stronie wydatkowej budżetu zakładany jest wzrost o **4,2%**, w tym wydatków współfinansowanych ze środków europejskich aż o **18,1%**. W grupie wydatków bieżących zapewniony został poziom wydatków gwarantujący właściwe funkcjonowanie jednostek budżetowych oraz realizację zadań własnych województwa poprzez między innymi, stworzenie warunków do zdobywania środków zewnętrznych, w tym także środków europejskich. Identycznie jak w roku 2016 skuteczność realizacji tej koncepcji wymagać będzie zdecydowanego zaangażowania się samych jednostek organizacyjnych.

W ramach realizowanych licznych projektów współfinansowanych ze środków europejskich w obszarze oświaty, polityki społecznej, ochrony środowiska, infrastruktury, działalności gospodarczej i aktywizacji zawodowej przykładowo wymienić można: „Opolskie szkolnictwo zawodowe 2”, „Wsparcie kształcenia zawodowego w kluczowych dla regionu branżach”, „Młodzi odkrywcy sekretów nauki”, „Nie-Sami-Dzielni”, „Blżej rodziny i dziecka”, „Inwentaryzacje przyrodnicze kluczem do edukacji ekologicznej i ochrony bioróżnorodności”, „Opolskie mobilne - usprawnienie transportu zbiorowego regionu i aglomeracji opolskiej”, „Opolski program stażowy”, „Kooperacyjne Opolskie – profesjonalne otoczenie biznesu”. Projekty te należy ocenić pozytywnie również w kontekście przeciwdziałania depopulacji na terenie województwa, która stanowi największy problem strategiczny naszego regionu.

Z analizy Wieloletniej Prognozy Finansowej wynika, że przedkładany projekt gwarantuje utrzymywanie na bezpiecznym poziomie wskaźników długu oraz zwiększenie możliwości wydatkowych w latach następnych łącznie z koniecznym wkładem własnym do absorpcji środków europejskich.

W tym miejscu warto zauważyć, że jest to drugi z kolei budżet, który jest „proeuropejski i „proinwestycyjny” jeżeli odniesiemy się do wykonania budżetu za 2015 rok.

Ponieważ w odniesieniu do 2015 dochody rosły o 22%, wydatki rosły o 29%, wydatki majątkowe rosły o 116% a wydatki majątkowe współfinansowane środkami europejskimi aż o 258%. Jak z powyższych danych wynika zarzut o hamowaniu przez województwa absorpcji środków europejskich i nierealizowaniu inwestycji na pewno nie dotyczy Zarządu Województwa Opolskiego.

Podkreślenia wymagają również nowe elementy w budżecie takie jak: budżet obywatelski oraz wygospodarowanie środków na podwyżki wynagrodzeń.

Biorąc pod uwagę wszystkie powyższe okoliczności kluby radnych Platformy Obywatelskiej, Polskiego Stronnictwa Ludowego oraz Mniejszości Niemieckiej będą głosować za przyjęciem przedstawionym przez Zarząd projektem budżetu Województwa Opolskiego na 2017 rok wraz z autopoprawką.

c) pytania.

N. Krajczy: czy są pytania: tak, proszę.

M. Bochenek: czy RIO nie powinno ponownie analizować projektu budżetu z wniesioną pod obrady „Autopoprawką”. Radny zwrócił uwagę, że w materiałach sesyjnych jest jedna uchwała RIO dotycząca WPF, natomiast brakuje drugiej dotyczącej budżetu województwa na 2017r.

S. Mazur, Skarbnik Województwa, przytoczył w tej sprawie uchwałę Sejmiku, która reguluje tryb przygotowania projektu budżetu od samego początku (termin składania wniosków) aż do momentu przedłożenia Sejmikowi „Autopoprawki”. Termin sporządzenia „Autopoprawki” przez Zarząd Województwa i przedłożenie jej do zaopiniowania w Komisjach Sejmiku i ostatecznie skierowanie pod obrady sesji Sejmiku – fizycznie nie daje już możliwości, aby te dokumenty ponownie skierować do badania w RIO.

J. Sosulska, Radca Prawny: tak, przedstawione stanowisko przez pana Skarbnika, czyli regulacje zawarte w uchwale Sejmiku w sprawie trybu przygotowania budżetu województwa są zgodne z prawem.

J. Kotyś, Wiceprzewodniczący Sejmiku: w podpunkcie 2 **przedstawiłem dokładnie obydwie uchwały RIO opiniujące pozytywnie** Wieloletnią Prognozę Finansową na lata 2017-2022 i Uchwałę Budżetową na 2017 rok. Wymóg w procedurze uchwalania tych dwóch uchwał został całkowicie wypełniony. Uchwały otrzymaliśmy dzisiaj przed sesją. (Brakującą drugą uchwałę RIO natychmiast w tym punkcie sesji dołączono do kompletu materiałów sesyjnych zamieszczanych w tabletach radnych).

7) głosowanie wniosków komisji i radnych, które nie zostały pozytywnie zaopiniowane przez Komisję Finansów i Mienia Województwa w zbiorczej opinii o projekcie uchwały budżetowej Województwa Opolskiego na 2017 rok oraz wniosków Komisji Finansów i Mienia Województwa, które nie zostały uwzględnione przez Zarząd w przedstawionej autopoprawce do projektu uchwały budżetowej;

Podpunkt zrealizowany w podpunkcie 5 (*wnioski wycofano – podpunkt bezprzedmiotowy*).

8) głosowanie projektów uchwał:

a) w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Opolskiego na lata 2017-2022,

N. Krajczy: czy są jeszcze pytania. Nie widzę.

Po zapoznaniu z treścią uchwały łącznie z Autopoprawką WPF - przeprowadzono głosowanie.

Głosowanie

* kto z radnych jest za podjęciem uchwały z Autopoprawką

za – 24   wstrzym. - 0   przeciw – 5

Stwierdzam, że **uchwała dotycząca WPF z autopoprawką na lata 2017-2022 została podjęta.**

b) w sprawie uchwały budżetowej Województwa Opolskiego na 2017 rok.

N. Krajczy: czy są uwagi. Nie ma.

Po zapoznaniu z treścią uchwały budżetowej z Autopoprawką - przeprowadzono głosowanie.

Głosowanie

* kto z radnych jest za podjęciem uchwały z Autopoprawką

za – 24   wstrzym. - 0   przeciw – 5

Stwierdzam, że **uchwała budżetowa z autopoprawką na 2017 rok została podjęta.**

Ad 10. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia „Rezolucji w sprawie upamiętnienia Stanisława Mikołajczyka”.

N. Krajczy, Przew. Sejmiku: proszę **Przewodniczącego Klubu Radnych PSL pana Grzegorza Sawickiego** o zabranie głosu:

G. Sawicki: w imieniu Klubu Radnych PSL zwracam się do Państwa w sprawie podjęcia uchwały w sprawie przyjęcia **Rezolucji w sprawie uczczenia pamięci Stanisława Mikołajczyka**. Tu przewodniczący G. Sawicki odczytał pełną treść „Rezolucji”. (w załączeniu do protokołu).

Ponad tą treścią ujętą w rezolucji, chciałbym dodać jeszcze jeden fakt, który miał miejsce w przeszłości. Otóż 8 kwietnia 1946 r. Stanisław Mikołajczyk jako lider PSL – jedynej wtedy partii opozycyjnej wobec komunistów przebywał w Opolu. Spotkał się z Opolanami w budynku ówczesnego Teatru Miejskiego, obecnie to jest budynek Filharmonii Opolskiej. Na to spotkanie przybyło około 10 tys. obywateli, do których z dachu przemawiał Stanisław Mikołajczyk. Z dachu przemawiał dlatego, ponieważ służby bezpieczeństwa w tym czasie utrudniały to spotkanie, dopuszczano się różnego rodzaju prowokacji, próbowano nie dopuścić do głosu Stanisława Mikołajczyka, żeby mógł przemówić do ludzi. Jednak wyszedł na dach, zorganizowano nagłośnienie i płomiennie przemówił do zebranych Opolan z różnych środowisk: do chłopstwa, do mieszkańców Opola i okolicznych miejscowości. To było wielkie wydarzenie. To wydarzenie upamiętnia tablica, która jest umieszczona na ścianie Filharmonii. Był również w tym czasie w Głubczycach, ale tu o bliższą informację poproszę kolegę Kazimierza Pyziaka.

K. Pyziak, członek Klubu Radnych PSL: ówczesny lider PSL Stanisław Mikołajczyk był również na Ziemi Głubczyckiej w okolicy Boguchwałowa u jednego ze swoich najbliższych współpracowników Władysława Zaremby, ówczesnego prezesa PSL Zarządu Powiatowego w Głubczycach. Myśmy pamięć pana W. Zaremby uczcili w 2011 r. postawieniem kamienia upamiętniającego przed Kościołem Franciszkanów w Głubczycach. Stanisław Mikołajczyk był w domu prezesa W. Zaremby, są naocznymi świadkami, wtedy zegnał się i uzgadniał ostatnie sprawy przed swoją ucieczką do USA. Bo faktycznie wtedy już musiał uciekać. Dziękuję.

G. Sawicki: szanowne koleżanki i koledzy Radni, w związku z przedłożonym projektem uchwały bardzo proszę o uchwalenie tej „Rezolucji”.

N. Krajczy: czy ktoś chciałby zabrać głos. Tak, proszę.

D. Byczkowski: mam prośbę do autorów tej „Rezolucji”. Co do postaci S. Mikołajczyka oczywiście większych uwag mieć nie wypada. Natomiast w tekście „Rezolucji” pada takie zdanie, które troszkę przypomina mi frazeologię PRL-owską, a brzmi: „wobec autorytarnym rządów sanacji”. Tu mówię za siebie i wydaje mi się, że byłoby mi łatwiej przyjąć tą „Rezolucję”, bo jak słuchałem przemówienia UB-ków, którzy się bronili przed sądami (że wyrwali ludziom paznokcie) to tłumaczyli, że oni byli przeciwko opresywnym, takim bardzo agresywnym rządów sanacji. Co do rządów sanacji każdy może mieć swoje zdanie, ale ja bym tego nie mieszał do treści tej „Rezolucji”.

S. Rakoczy: dwa fakty: pierwszy – przeciwko czemuś ten wielki strajk chłopski miał miejsce. Drugie – na przedostatnim posiedzeniu Sejmu RP uchwałę o bardzo podobnej treści z tymże zapisem (dokładnie literalnie) podjął Sejm RP przez aklamację, w tym także Posłowie PiS.

D. Byczkowski: panie Wicemarszałku S. Rakoczy, pan mnie przecenia. Ja jeszcze na razie nie jestem posłem i średnio mnie interesuje to, co jest tam w Warszawie. Ja mówię o swoich odczuciach tutaj. Dziękuję.

N. Krajczy: czy są jeszcze pytania. Nie widzę.

Po zapoznaniu z treścią uchwały przeprowadzono głosowanie.

Głosowanie

* kto z radnych jest za podjęciem uchwały

za – 22   wstrzym. - 5   przeciw – 1

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Ad 11. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Opolskiego na lata 2016 - 2022.

N. Krajczy: projekty obu kolejnych uchwał radni otrzymali do zapoznania w materiałach sesyjnych. Proszę pana Skarbnika o ich łączne uzasadnienie.

S. Mazur, Skarbnik Województwa, zapoznał radnych z koniecznymi zmianami w WPF, a następnie przedstawił zmiany w budżecie województwa na 2016 rok.

Z. Ziółko, przew. Kom. Fin. i Mienia Woj.: opinia komisji jest pozytywna.

N. Krajczy: czy są jeszcze pytania. Nie widzę.

Po zapoznaniu z treścią uchwały przeprowadzono głosowanie.

Głosowanie

* kto z radnych jest za podjęciem uchwały

za – 22   wstrzym. - 1   przeciw – 5

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Ad 12. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany budżetu Województwa Opolskiego na 2016 rok.

N. Krajczy: uchwałę przedstawiono powyżej. Proszę o opinię.

Z. Ziółko, przew. Kom. Fin. i Mienia Woj.: opinia komisji jest pozytywna.

N. Krajczy: czy są jeszcze pytania. Nie widzę.

Po zapoznaniu z treścią uchwały przeprowadzono głosowanie.

Głosowanie

* kto z radnych jest za podjęciem uchwały

za – 23   wstrzym. - 1   przeciw – 4

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Ad 13. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Branice.

N. Krajczy: proszę Zarząd Województwa.

R. Kolek, Wicem. Woj.: zapoznał radnych z uzasadnieniem do projektu uchwały.

N. Krajczy, przew. Kom. Zdrow. i Spr. Społ.: wczoraj komisja zaopiniowała uchwałę jednogłośnie pozytywnie.

N. Krajczy: czy są pytania. Nie ma.

Po zapoznaniu z treścią uchwały przeprowadzono głosowanie.

Głosowanie

* kto z radnych jest za podjęciem uchwały

za – 26 (wszyscy głosujący)

Stwierdzam, że uchwała została podjęta jednogłośnie.

Ad 14. Podjęcie uchwały w sprawie konsultacji wojewódzkich dotyczących projektu „Marszałkowski Budżet Obywatelski Województwa Opolskiego”.

N. Krajczy, Przewodniczący Sejmiku: wczoraj na Prezydium ustaliliśmy, że ponieważ praktycznie wszyscy radni ten projekt uchwały analizowali i opiniowali, więc w imieniu Marszałka Województwa

ten budżet przedstawi pan Szymon Ogłaza, a następnie poprosimy przewodniczących komisji o przedstawienie opinii. Jeżeli będą pytania, to oczywiście poprosimy o wyjaśnienia i odpowiedzi.

Sz. Ogłaza, Członek Zarządu: wraz z Wicemarszałkiem R. Kolkiem mieliśmy okazję przedstawiać te wszystkie założenia do „Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego”. Dlatego tylko wspomnę, że przed chwilą Państwo Radni uchwalili budżet województwa na 2017 r. w którym ujęta jest rezerwa celowa, w której jest zapisane 3 mln zł. Tą uchwałą przyjmujemy zasady, według których te środki będą właśnie wydatkowane. Wydatkowane będą przy konsultacji społecznej, bo nie przypadkowa jest nazwa uchwały, ponieważ sam budżet obywatelski i sama ta procedura jest uznawana przez prawo jako konsultacja społeczna. Te 3 mln zł. jest podzielone na zadania wojewódzkie w 5 obszarach kilkupowiatowych. Wszyscy mieszkańcy województwa opolskiego, którzy mają ukończone 16 lat mogą być wnioskodawcami, a przede wszystkim mogą być głosującymi na zadania, które wybierają. Na temat dalszych szczegółów nie chciałbym się rozwodzić, jeśli będą pytania to udzielię odpowiedzi. Natomiast proszę jedynie o wprowadzenie poprawki w tytule uchwały i wykreślić niepotrzebne słowo „projektu” i odpowiednio odmieniamy pozostałą część tytułu: „Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego”. Dziękuję.

N. Krajczy: wczoraj na Prezydium także uznaliśmy, że tego wyrazu „projektu” nie powinno być w tytule tej uchwały. Proszę komisje o opinie.

- 1) **B. Wyczałkowski, wiceprzew. Kom. Fin. i Mienia Woj.:** **opinia jest pozytywna.**
- 2) **E. Kurek, przew. Kom. Polit. Reg. Gosp. i Turystyki:** **opinia jest pozytywna.**
- 3) **K. Pyziak, przew. Kom. Roln. Środ. i Rozw. Wsi:** **opinia jest pozytywna.**
- 4) **H. Kołodziej, przew. Nauki. Eduk. Kult. i Sportu:** **opinia jest pozytywna.**
- 5) **N. Krajczy, przew. Kom. Rodz., Zdrow. i Spr. Społ.:** **opinia jest pozytywna.**
- 6) **N. Rasch, przew. Kom. Współpr. z Zagr. i Prom. Reg.:** **opinia jest pozytywna.**
- 7) **D. Byczkowski, przew. Kom. Rewizyjnej:** **opinia jest pozytywna.**

N. Krajczy: czy są uwagi. Tak, proszę.

K. Pyziak: wczoraj uczestniczyłem w sesji Rady Gminy Głubczyce i Powiatu głubczyckiego i jest bardzo duże zainteresowanie tym budżetem. Jest oczekiwanie, aby Zarząd Województwa udostępnił pilnie regulamin do wdrażania w praktyce.

Po zapoznaniu z treścią uchwały przeprowadzono głosowanie.

Głosowanie

* kto z radnych jest za podjęciem uchwały

za – 26   wstrzym. - 2   przeciw – 0

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Ad 15. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany statutu Sam. Publicznego Zakładu opieki zdrowotnej Opolskie Centrum Onkologii im. Prof. Tadeusza Koszarowskiego w Opolu.

N. Krajczy: jest na sali dyrektor tego szpitala, gotowy do udzielenia wyjaśnień.

R. Kolek, Wicem. Województwa: uzasadnił projekt zmian statutu tej jednostki.

N. Krajczy, przew. Kom. Zdrow. i Spr. Społ.: wczoraj komisja pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały.

N. Krajczy: czy są pytania. Nie widzę.

Po zapoznaniu z treścią uchwały przeprowadzono głosowanie.

Głosowanie

* kto z radnych jest za podjęciem uchwały
za – 28 (wszyscy głosujący)

Stwierdzam, że uchwała została podjęta jednogłośnie.

Ad 16. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia „Programu ochrony środowiska dla Województwa Opolskiego na lata 2016-2020”.

N. Krajczy: proszę Zarząd Województwa.

A. Konopka, Członek Zarządu: wprowadził do tematu sygnalizując, że podstawowym celem wykonania i uchwalenia tego „Programu ochrony środowiska” jest realizacja przez samorząd województwa polityki ochrony środowiska, zbieżność z najważniejszymi krajowymi i regionalnymi dokumentami strategicznymi w zakresie ochrony środowiska. Na podstawie corocznej informacji Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Opolu można stwierdzić, że następuje poprawa stanu środowiska w naszym województwie, chociaż należy stwierdzić, że w niektórych obszarach, czy komponentach jest niezadowolająca np. jeżeli chodzi o ochronę powietrza. Ze względu na przekroczenie dopuszczalnych parametrów jeśli chodzi o stan powietrza w zakresie pyłów, prawdopodobnie również benzenu i ozonu – Zarząd Województwa będzie musiał w następnym roku opracować nowy „Program ochrony powietrza w województwie opolskim”. W trakcie prac nad „Programem” będziemy analizować i poddawać pod konsultacje społeczne zakres i formę wprowadzenia uchwały antysmogowej. W „programie”, który dzisiaj przyjmujemy dokonano oceny takich problemów jak: stan środowiska, prognozę oceny środowiska, ochronę klimatu jakości powietrza, zagrożenie hałasem, pole elektromagnetyczne, gospodarkę wodami, gospodarkę wodno-ściekową, zasoby geologiczne i przyrodnicze, jakość gleby oraz zagrożenia poważnymi awariami. Tyle tytułem wprowadzenia do problemu.

Obecnie proszę pana Jarosław Kowalczyka z firmy „ECOM” o skrótowe przedstawienie programu.

Prezentacja multimedialna

Jarosław Kowalczyk, ECOM: zapoznał radnych w skrócie z istotą „Programu” przedłożonego pod obrady sesji Sejmiku.

N. Krajczy: dziękuję. Proszę komisję merytoryczną o opinię.

K. Pyziak, przew. Kom. Roln. Środ. i Rozw. Wsi: Komisja podkreśla dobre i merytoryczne przygotowanie „Programu”, zwłaszcza w tej fazie końcowej, gdzie zostały określone podmioty odpowiadające za poszczególne elementy – **pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały.**

N. Krajczy: czy są pytania. Tak, proszę. Pan **radny R. Zembaczyński**, a następnie pan **radny Z. Siewiera**.

R. Zembaczyński: chciałem zapytać jakie w ramach konsultacji społecznych tego „Programu” wpłynęły uwagi od organizacji pozarządowych, specjalizujących się w ochronie środowiska.

Radosław Kowalczyk, ECOPLAN: tutaj sytuacja wyglądała tak, że organizacje społeczne mogły wyrazić swoją opinię na etapie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. I w tym momencie jeżeli chodzi o organizacje społeczne, to takie uwagi do nas nie spłynęły. Mieliśmy szereg różnych uwag pochodzących od Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (RDOŚ), czy też od departamentów UMWO i Ministerstwa Środowiska. Natomiast jeżeli chodzi o organizacje społeczne to takich uwag nie otrzymaliśmy żadnych. Dziękuję.

Z. Siewiera: złożyłem dzisiaj wniosek do Biura Sejmiku, ale jednocześnie jego treść odczytam w tym miejscu ponieważ dotyczy on uzupełnienia tego „Programu”. Wykonawcy jest znana treść tego

zagadnienia, a chodzi o dopisanie do „Programu ochrony środowiska dla Województwa Opolskiego na lata 2016-2020” treści w brzmieniu::

- 1) Na str. 36: Punkt 5.4 Gospodarowanie wodami, Zagrożenie powodziowe: po wyrazach „Bierawka i Opawa” należy dopisać „oraz Mała Panew”.
- 2) Na str. 100: Tabela 5.11-1 Cele, kierunki interwencji oraz zadania.

W tej tabeli należy dopisać punkt D.1.62 o następującej treści: „ – obszar interwencji – gospodarowanie wodami – zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego dla mieszkańców i mienia w gminie Zawadzkie (miejscowości: Kielcza, Żędowice, Zawadzkie) oraz w gminie Kolonowskie (miejscowości: Staniszcze Wielkie i Kolonowskie).

– Przebudowa jazu kaszycowego na rzece Mała Panew w km 66+690 w miejscowości Żędowice, gmina Zawadzkie na jaz ruchomy oraz wykonanie lewostronnych obwałowań na rzece Mała Panew obok przepływającej rzeki Kieleczki Naprzeciwko jazu nr 7 w miejscowości Żędowice oraz miejscowości Kolonowskie-Staniszcze Wielkie.

Podmiot odpowiedzialny – RZGW Wrocław” (jaz kaszycowy przejęty przez RZGW Wrocław) zgodnie z decyzją Starosty Strzeleckiego wg pisma ROŚ.6341.57.2016.HP z dnia 19 października 2016 r. – decyzja prawomocna.

- 3) Na str. 159: Punkt 6.1.4 Gospodarowanie wodami:

Tabela 6.1 -6 Harmonogram realizacji zadań własnych w obszarze interwencji gospodarowania wodami wraz z ich finansowaniem.

Dopisać punkt D.1.63 o następującej treści:

„Obszar interwencji – gospodarowanie wodami.

– monitoring wód powierzchniowych: przebudowa jazu kaszycowego na rzece Mała Panew w miejscowości Żędowice w km 66+690 w gminie Zawadzkie na jaz ruchomy wraz z umocnieniem lewostronnych brzegów rzeki w pobliżu przepływającej rzeki Kieleczka naprzeciwko jazu nr 7 w miejscowości Żędowice oraz miejscowości Kolonowskie-Staniszcze Wielkie.

– uzasadnienie: jak w punkcie 2 (zwiększenie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego),

- podmiot odpowiedzialny – RZGW Wrocław,

– szacunkowy koszt około 20-30 mln zł,

– źródła finansowania: Budżet Państwa, dotacje z NFOŚiGW, WFOŚiGW, POLIŚ 2014-2020”.

Uważam, że konieczne jest uzupełnienie „Programu” o zapisy ujmujące zadania w tych trzech punktach, które tu przedstawiłem. Dziękuję.

J. Kotyś, Wiceprzewodniczący Sejmiku: głos zabieram w kontekście tego „Programu” i tej przyszłej strategii działania w zakresie ochrony powietrza. Od lat staramy się poprawiać warunki środowiska w województwie opolskim. Przypominam tu pierwsze priorytety dotyczące gospodarki odpadami, gdy w latach 90-tych gminy po raz pierwszy wyposażały nas (swoich mieszkańców) na większą skalę w tzw. kubły na śmieci. Później była przeprowadzona duża akcja wodociągowo-kanalizacyjna. Jeszcze pozostało parę obszarów do interwencji, ale już dzisiaj można powiedzieć, że jesteśmy na takim etapie, że to, co nazywaliśmy walką o ochronę Głównego Zbiornika 333, czyli głównych zasobów wodnych województwa opolskiego – to mamy już „z górki”. A to dlatego, że te obszary są już zabezpieczone i inwestycje w tym zakresie są kończone. Dzisiaj po raz kolejny mamy już następny etap jeśli chodzi o gospodarkę odpadami, to jest w trakcie, jest bardzo zaawansowane, jeszcze wymagane są usprawnienia, ale strategiczne sprawy zostały już załatwione.

Obecnie wydaje się (to kieruję do wszystkich podmiotów tworzących plany strategiczne), że powoli dochodzimy do momentu, w którym cała koncentracja sił i środków powinna iść na zadania

związane z ochroną powietrza, którym oddychają mieszkańcy i to w różnych aspektach. I stąd moje pytanie: jaka jest ocena Państwa w tych kilku zakresach interwencji m.in. w zakresie niskiej emisji w małych miejscowościach. Pytanie: jakie działania priorytetowe należałoby przyjąć w najbliższych latach, aby rzeczywiście realnie w tym aspekcie nastąpiła poprawa. Kilkanaście lat temu jako województwo prognozowaliśmy gospodarkę wodno-ściekową, a dzisiaj jesteśmy na takim etapie, że powinniśmy się na tych problemach skupić i zacząć te problemy rozwiązywać.

N. Krajczy: poproszę o odpowiedź, bo potem nie będziemy pamiętać o co pytano.

Radosław Kowalczyk: jeżeli chodzi o pytanie dotyczące tego stanu środowiska i zanieczyszczenia powietrza, to podczas prezentacji pokazałem jeden slajd, który pokazywał czynniki odpowiedzialne za to zanieczyszczenie powietrza. Zwłaszcza za to zanieczyszczenie, które najbardziej dotyka ludzi. Z tego slajdu wynikało, że głównie chodzi o te niskie emisje, o to co się dzieje nie w fabrykach i elektrowniach (gdzie można łatwo nad tym zapanować), tylko bardzo blisko mieszkańców, ludności. Tak, że ten obszar został zidentyfikowany jako główny powód zanieczyszczenia powietrza, czyli lokalne źródła ciepła i sam rodzaj paliwa stosowany w tych lokalnych źródłach. Natomiast drugim czynnikiem jest transport, czyli emisja pierwotna, także emisja wtórna związana z pyleniem wtórnym z różnego rodzaju dróg: polnych, lokalnych, czy tych dróg głównych. To są te obszary główne w których powstają te zanieczyszczenia. Jeśli chodzi o działania to nasuwają się same. Tu chodzi o poprawę jakości wykorzystywanych paliw, o poprawę stosowanych urządzeń grzewczych, poprawę parku samochodowego, który jeździ po polskich drogach. Odpowiedzią na te potrzeby są m.in. plany gospodarki niskoemisyjnej licznie opracowywanych przez gminy i one powinny stanowić ważne wytyczne do dalszego działania i pozyskiwania funduszy na działania zmierzające do zażegnania tego problemu, a na pewno zmniejszenia jego rozmiarów.

N. Krajczy: proszę pani E. Kurek.

E. Kurek, Wiceprzewodnicząca Sejmiku: ja swego czasu pisałam interpelacje dotyczące zanieczyszczenia powietrza i otrzymywałam odpowiedzi, że problem jest monitorowany. Jednak wielu moich znajomych nie ufa takim zapewnieniom i w tej chwili za własne środki zakupują mierniki i w różnych punktach Opola one są ustawiane i oni informują o wielokrotnych przekroczeniach norm zanieczyszczenia. Monitorują sami, bo nie ufają naszym działaniom. Dlatego ja się cieszę, że ten „Program” powstaje, aczkolwiek dziwi mnie, że nie zgłosiły się organizacje pozarządowe, o które pytał pan radny R. Zembaczyński. Zwłaszcza, że te organizacje bardzo często wypowiadają się w mediach społecznościowych na ten temat. W świetle tego mam pytanie: otóż niska emisja – to jest jedno, a transport (samochody) to jest drugie. Ostatnio czytałam artykuł, że w Warszawie za zanieczyszczenie i za smog nad Warszawą odpowiadają głównie samochody. A przypomnę, że w Opolu jest niewiele mniej samochodów na 1000 mieszkańców niż w Warszawie. Pytam – czy Państwo to bierzecie pod uwagę. Dziękuję.

R. Kowalczyk: ten „Program Ochrony Środowiska” nie jest dokumentem, w którym dokonuje się szczegółowych analiz rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń. Te kwestie już są wprowadzone w ramach „Programu Ochrony Powietrza”. My bierzemy bardzo ogólne dane ze stacji monitoringowych na terenie województwa opolskiego, których Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska ma kilka i te dane wykorzystujemy. Ale to jest dokument ogólny, który nie odzwierciedla szczegółowej lokalności.

A. Buła, Marszałek Województwa: nawiązując do gospodarki niskoemisyjnej, to tu trzeba wskazać na samochody, źródła paliw, czy jakość paliw i jakość pieców. Mieliśmy spotkanie z grupą „społeczników antysmogowych” i to jest wyraźnie zdefiniowane. Czy mamy odpowiednie prawo w tym zakresie, oczywiście czekamy na decyzje Rządu RP. Piece V generacji, które są droższe i kosztują około 5-6 tys. zł. i to należałoby wprowadzić w pierwszej kolejności. Następnie postąpić tak jak to zrobili Czesi, którzy zabronili sprzedaży mułów węglowych, flotu i tym podobnych rzeczy i to jest istotne dla poprawy w tym zakresie. Nie jest to jednak poziom zadań naszego Sejmiku Województwa Opolskiego, a jeżeli nasz Sejmik Województwa miałby to realizować - to powinno to się odbywać przy bardzo szerokich konsultacjach społecznych. Bo to się wiąże z kosztami: dobry węgiel 900 zł, a muł, czy flot miałowy około 400 zł. Więc to jest poważny problem społeczny – jak należałoby zrekompensovować decyzje o tych źródłach paliw stałych. My także dyskutujemy o tym, że

pewnie dobrym kierunkiem byłaby właściwa polityka fiskalna, czyli głównie akcyzowa – jeżeli chodzi o paliwa bardziej ekonomiczne. Dziękuję.

N. Krajczy: proszę pan Antoni Konopka.

A. Konopka, Członek Zarządu Województwa: nawiązując do wypowiedzi pani Wiceprzewodniczącej E. Kurek, to mam przed sobą oficjalny raport na temat stanu środowiska. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Opolu i może trudno w to uwierzyć, ale wg oficjalnych danych w ciągu ostatnich 10 lat zanieczyszczenie powietrza jeżeli chodzi o pyły, to mamy spadek emisji aż o 60%. A jeżeli chodzi o „zanieczyszczenia gazowe” no to tutaj rzeczywiście czeka nas duże zadanie do zrobienia, bo tu spadek jest tylko o 8%. I tu podstawą jest niska emisja i te zadania, o których mówił pan Marszałek A. Buła przed nami. Dziękuję.

Z. Siewiera: przed dzisiejszą sesją Sejmiku złożyłem dwie interpelacje z uwagi na realizację w przyszłości „Programu Ochrony Środowiska”. Pierwsza dotyczy wystąpienia Marszałka do Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Opolu i dotyczy zwiększenia liczby punktów pomiarowych, związanych z określeniem zawartości benzoalfapirenu, pyłu zawieszonego PM 10 na terenie województwa opolskiego i wprowadzenia regularnych pomiarów. Za 2015 r. mamy 3 punkty pomiarowe: Zdzieszowice, Nysa i Opole – wartość stężenia wynosi 11,63 - a dopuszczalny docelowy poziom dla benzoalfapirenu wynosi 1 nanogram. W związku z tym to jest 1100%. Te 3 stacje nie dają pełnego obrazu w tym zakresie w skali województwa. Natomiast powtórzę za lekarzami, że benzoalfapiren jest związkami rakotwórczym występującym w pyłe PM 10. A główną przyczyną tego stężenia jest niska emisja pochodząca z domowych pieców i lokalnych kotłowni, w których spalanie odbywa się w sposób nieefektywny, a składnikami tego spalania jest przeważnie muł i miał węglowy.

Natomiast druga interpelacja dotyczy zorganizowania konferencji antysmogowej w związku z zanieczyszczeniem powietrza. Dzisiaj rano jak jechaliśmy przez Opole to można było doświadczyć nie tylko mgły, ale także zauważalny był smog spowodowany niską emisją. Szczegóły ujęte są w tej interpelacji. Bijemy rekord jeżeli chodzi o skalę zagrożeń w tym zakresie. Opolszczyzna należy do najbardziej zatrutych regionów w Europie pod względem zanieczyszczenia powietrza. Według ekspertów Europejskiej Komisji Gospodarczej zanieczyszczenie powietrza pyłem PM 2,5 w województwie opolskim przeciętnie skraca życie mieszkańcom o 1 rok. A 13% przypadków zachorowalności na raka płuc występuje na Opolszczyźnie. A więc temat jest jak najbardziej na czasie i jest to temat bardzo trudny. Dziękuję.

N. Krajczy: proszę pozwolić, że udzielię sobie głosu. Nie tak dawno, chyba dwa miesiące temu był tu u nas pan Prof. Buszman. Rozmawialiśmy co prawda m. in. o działalności chirurgii naczyniowej, ale pan Profesor przedstawiał wyniki ekspertów europejskich. Jeżeli chodzi o województwo opolskie i stopień zanieczyszczenia powietrza – to bezdyskusyjnie przekłada się to na wskaźnik chorób nowotworowych. To przekłada się także na wskaźnik chorób płuc, ale ja nie wiedziałem, że to się także przekłada na choroby serca, czyli na choroby naczyniowe. Jeśli tu pokazujemy jak duże środki powinny być przeznaczane na ochronę zdrowia i jak to powinno przekładać się na dostępność na takie, czy inne świadczenia medyczne – to myślę, że taką dyskusję w Sejmiku w przyszłym roku powinniśmy przeprowadzić. Trzeba ściągnąć tu do nas ekspertów, aby nam pokazali (nie tylko pan prof. Buszman) jakie to jest zagrożenie i jak to się przekłada na choroby. To stworzy podstawę, abyśmy dalej mogli prowadzić konkretne rozmowy mając w ręku odpowiednie argumenty. Aby móc powiedzieć, że województwo opolskie to nie tylko problem z depopulacją i zwiększającą się liczbą seniorów, ale także ma inny rodzaj zagrożenia. ***I tu prośba do pana Marszałka A. Buły i Wicemarszałka R. Kolka, abyśmy taką debatę z udziałem ekspertów (także zagranicznych) w przyszłym roku przeprowadzili. Chodzi o to, abyśmy mogli z pewnych sprawdzonych wzorców skorzystać.***

J. Kotyś: wydaje mi się, że dwa kroki są niezbędne. Pokazuje to przykład instalacji w Kędzierzynie – Koźlu, gdzie kilka lat temu nie można było zlokalizować miejsca zatrucia benzenem. A teraz widzimy, że nagle daje się pewne rzeczy zlokalizować. Więc moim zdaniem są potrzebne dwa kroki bardzo pilne na dzisiaj. **Chodzi tu o monitoring i edukację ekologiczną.** Chodzi o punkt mobilny, aby można było w dowolnym czasie pojechać w odpowiednie miejsce i zmierzyć stężenie zanieczyszczenia pochodzącego np. z dowolnego komina i powiedzieć konkretnym mieszkańcom, że są źródłem zanieczyszczenia, a ich dzieci mogą zachorować na raka. Niestety, ale pewne rzeczy

trzeba mówić bardzo wyraźnie i wtedy ludzie to rozumieją. Chociaż wiemy, że są uwarunkowania finansowe, bo np. od starszej pani, która ma 1000 zł. renty trudno wymagać drogiej instalacji. Mamy WFOŚiGW, który na działania ekologiczne i nowatorskie może przeznaczać środki. **Natomiast ja wyrażam moje osobiste zainteresowanie i myślę, że w imieniu naszej Komisji Polityki Regionalnej, Gospodarki i Turystyki – jesteśmy bardzo zainteresowani, aby twórczo uczestniczyć w przygotowaniu „Programu Ochrony Powietrza” na wszystkich etapach działalności. Myślę, że z Komisją Rolnictwa, Środowiska i Rozwoju Wsi – moglibyśmy współpracować w tym zakresie.**

E. Kurek: bardzo dziękuję za te wypowiedzi, bo widzimy, że o konkretnych zagrożeniach wypowiadają się lekarze i jak mówi pan Wiceprzewodniczący J. Kotyś należy głośno o tym mówić, bo do wielu ludzi to zagrożenie dla zdrowia nie dociera. Wiem, że w Krakowie taka akcja edukacyjna się odbywa, bo tam już mają „nóż na gardle” i my także musimy podjąć działania w tym zakresie. To jest nasz obowiązek wobec społeczeństwa tego regionu. Dziękuję.

R. Zembaczyński: myślę, że uchwalenie tego „Programu” i przystąpienie do jego realizacji jest jak najbardziej sensowne. Tylko jest pytanie, czy przystąpimy do tego pozornie, czyli że spotkamy się i przestraszymy się kolejnego referatu merytorycznego i pójdziemy do domu. Czy też będziemy zarządzali wieloszczęblowo, konsolidacyjnie i nowocześnie. **Ja tu stawiałbym wniosek, aby Zarząd Województwa opracował koncepcję zintegrowanego działania wszystkich szczebli samorządu w jednym przypadku, jakim właśnie jest niska emisja.** I jeszcze jedna uwaga: są rzeczy, które będzie bardzo trudno osiągnąć, bo trzeba mieć na nie dużo pieniędzy. Ale są rzeczy, które można osiągnąć w jeden dzień np. zmywanie powierzchni ulic wodą w określonych okresach, czy wyeliminowanie odkurzaczy, które są rozpylaczami pyłu. Sprawa jest więc życiowa i powinniśmy do tego podejść z sercem. Dziękuję.

N. Krajczyk: dziękuję za głosy w dyskusji. Bardzo dziękuję panu R. Kowalczykowi z firmy ECOPLAN.

K. Pyziak: wczoraj radni powiatu głubczyckiego uchwalili w budżecie dofinansowanie do wymiany pieców i innych rzeczy. Myślę, że podobne uchwały powinny podejmować także inne samorządy. Jednak to wszystko trzeba skoordynować na szczeblu wojewódzkim, bo pomoc dla społeczeństwa w tej sprawie jest potrzebna. A przy okazji powiem, oby się nic złego nie stało z Funduszami Ochrony Środowiska, które mają za lada moment inaczej funkcjonować. I oby wszystkie pieniądze, które miały być na ten cel przeznaczane w województwie nie zostały stracone. Dziękuję.

N. Krajczyk: proszę Państwa Zarząd Województwa podpowiada, aby przegłosować wniosek złożony powyżej przez pana Radnego Z. Siewierę.

A. Konopka: pan **radny Z. Siewiera** złożył formalny wniosek i podał treść poszerzenia tego „Programu”.

Z. Siewiera: wniosek formalny dotyczy uzupełnienia tego „Programu” o dane, o których „Wykonawca” nie miał wiedzy w momencie przygotowywania tego dokumentu. Wniosek formalny złożyłem w Biurze Sejmiku i w tym wniosku podałem pełną treść – zgodną z przytoczoną powyżej.

N. Krajczyk: zapytam jeszcze pana Marszałka, czy pan Marszałek przyjmuje wniosek radnego Z. Siewiery.

A. Buła, Marszałek Województwa: to jest wniosek formalny pana Radnego Z. Siewiery i w tym momencie to jest kompetencja Sejmiku do jego przegłosowania. Ale Zarząd Województwa skłania się do przyjęcia tego wniosku.

N. Krajczyk: przegłosujemy odrębnie: najpierw przyjęcie wniosku formalnego, a następnie projekt uchwały łącznie z przyjętym, wnioskiem.

Głosowanie I

* kto z radnych jest za wprowadzeniem do „Programu” wniosku przedstawionego przez radnego Z. Siewierę (zapisy w powyższych punktach 1,2 i 3)

za – 25 (wszyscy głosujący)

Stwierdzam, że wniosek formalny o poszerzenie „Programu” został przyjęty.

Głosowanie II

* Kto z radnych jest za podjęciem uchwały łącznie z powyższym wnioskiem radnego Z. Siewiery

za – 25 (wszyscy głosujący)

Stwierdzam, że uchwała została podjęta jednogłośnie.

Ad 17. Podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia planu pracy Sejmiku Woj. Opolskiego.

N. Krajczy, Przew. Sejmiku: plan pracy został przedstawiony wszystkim komisjom i do planu nie wniesiono żadnych poprawek. Czy są uwagi. Tak. Proszę.

N. Rasch, przew. Komisji Współpr. z Zagranicą i Prom. Reg: podczas posiedzenia komisji w ubiegłym tygodniu stwierdziliśmy, że promocja naszego województwa jest tak ważna, co też widać, że zwiększył się budżet i dlatego warto, abyśmy o promocji porozmawiali w szerszym kontekście. Stąd proponowaliśmy, aby jedna z przyszłorocznych sesji tematycznych nosiła miano promocji. Bardzo proszę o wprowadzenie w przyszłości w planie pracy takiego tematu sesyjnego.

N. Krajczy: dziękuję. Na bieżąco będziemy to monitorowali.

Po zapoznaniu z treścią uchwały przeprowadzono głosowanie.

Głosowanie

* kto z radnych jest za podjęciem uchwały

za – 23   wstrzym. - 2   przeciw – 0

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Ad 18. Podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia planu kontroli Komisji Rewizyjnej Sejmiku Województwa Opolskiego.

N. Krajczy: proszę przewodniczącego komisji pana D. Byczkowskiego.

D. Byczkowski, przew. Kom. Rewizyjnej: odczytał plan pracy.

N. Krajczy: czy są pytania. Nie ma.

Po zapoznaniu z treścią uchwały przeprowadzono głosowanie.

Głosowanie

* kto z radnych jest za podjęciem uchwały

za – 25 (wszyscy głosujący)

Stwierdzam, że uchwała została podjęta jednogłośnie.

Ad 19. Podjęcie uchwały w sprawie odwołania radnego z członkostwa w komisji.

N. Krajczy, Przew. Sejmiku: odczytał prośbę i uzasadnienie radnej J. Wilczyńskiej o zmianę komisji i przejście z Komisji Rodziny, Zdrowia i Spraw Społecznych do Komisji Współpracy z Zagranicą i Promocji Regionu.

Czy są pytania do Pani Radnej. Nie widzę.

Po zapoznaniu z treścią uchwały przeprowadzono głosowanie.

Głosowanie

* kto z radnych jest za podjęciem uchwały
za – 23   wstrzym. - 2   przeciw – 1

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Ad 20. Podjęcie uchwały w sprawie wyboru na członka komisji Sejmiku Woj. Opolskiego.

N. Krajczy, Przew. Sejmiku: pani radna J. Wilczyńska zadeklarowała, że drugą część tej kadencji chciałaby pracować w Komisji Współpracy z Zagranicą i Promocji Regionu.

N. Krajczy: czy są jeszcze pytania. Nie ma.

Po zapoznaniu z treścią uchwały przeprowadzono głosowanie.

Głosowanie

* kto z radnych jest za podjęciem uchwały
za – 17   wstrzym. - 3   przeciw – 0

Stwierdzam, że uchwała została podjęta. Gratuluję Pani Radnej.

Ad 21. Podjęcie uchwały Sejmiku Województwa Opolskiego w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały Nr XX/228/2016 w sprawie obszarów chronionego krajobrazu.

N. Krajczy, Przew. Sejmiku: proszę dyrektora Biura Sejmiku o uzasadnienie:

D. Cedro, dyrektor Biura Sejmiku: ogłoszenie tekstu jednolitego to wymóg ustawowy, ciążyący na organach administracji publicznej, który ma na celu, aby w oficjalnych publikatorach, dziennikach urzędowych – zawsze na dany moment był aktualny tekst danej uchwały. Dlatego też została przygotowana uchwała, która ogłasza tekst jednolity w związku ze zmianą dokonaną na poprzedniej sesji Sejmiku w formie Obwieszczenia, które przekazujemy do Wojewódzkiego Dziennika Urzędowego. W związku z tym w imieniu Pana Przewodniczącego proszę o podjęcie tej uchwały. Dziękuję.

K. Pyziak, przewodniczący Komisji Rolnictwa, Środowiska i Rozwoju Wsi: komisja po wnikliwym rozpatrzeniu **pozytywnie zaopiniowała ten projekt uchwały**. Przed wszystkim dlatego, aby nie opóźnić terminu do stosowania tego Obwieszczenia. Po drugie uznaliśmy, że szczególnie RDOŚ nie przyjąłby innych rozwiązań co do odległości strefy brzegowej, jak tylko zapisane 100 m. I po trzecie, a to uważam za najważniejsze, że Zarząd Województwa (także ja osobiście), że komisja wynegocjowała, albo została przekonana przez Regionalną Radę (RDOŚ), że możliwe jest dopuszczenie innych rozwiązań w porozumieniu z gminami, czy powiatami, które w razie czego wprowadzą zmiany do zagospodarowania przestrzennego. I jeżeli będzie taka potrzeba, to będzie można zezwolić na mniejsze odległości. I to dla nas było szczególnym argumentem, aby nie robić całego zamieszania. Dziękuję bardzo.

N. Krajczy: czy są jeszcze pytania. Nie ma.

Po zapoznaniu z treścią uchwały przeprowadzono głosowanie.

Głosowanie

* kto z radnych jest za podjęciem uchwały
za – 21   wstrzym. - 1   przeciw – 2

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Ad 22. Informacja: Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020, Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (LEADER PROW 2014-2020), PO Rybactwo i Morze 2014 - 2020.

N. Krajczy, Przewodniczący Sejmiku: na posiedzeniu Prezydium uzgodniliśmy, aby podczas sesji było więcej dyskusji, a mniej prezentacji.

A. Konopka, Członek Zarządu: ten „Program” to trzy filary, trzy kierunki: to zrównoważony rozwój obszarów wiejskich, poprawa konkurencyjności i zmiany klimatyczne. Jako województwo opolskie dysponujemy łączną kwotą (sumą) około 110 mln euro, z czego około 60% są to środki, które są w dyspozycji Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Jako samorząd województwa na te działania PROW 2014 -2020 dysponujemy kwotą około 51,5 mln euro. O bliższą informację proszę pana dyrektora Tomasza Karaczyna.

T.Karaczyn, dyr. Dep. Progr. Rozw. Obsz. Wiejsk.: zapoznał radnych w skrócie z „Informacją”.

N. Krajczy: dziękuję panu dyrektorowi. Proszę komisję merytoryczną o opinię.

K. Pyziak, przew. Kom. Roln. Środ. i Rozw. Wsi.: komisja przyjęła „Informację”. Jednocześnie życzymy Zarządowi Województwa pełnego, merytorycznego i finansowego wykonania tego programu.

N. Krajczy: dziękuję. Czy są pytania. Nie widzę. Rozumiem, że Sejmik przyjął „Informację”. Sprzeciwu nie było.

Ad 23. Odpowiedzi na interpelacje i zapytania.

N. Krajczy: interpelacji i zapytań podczas sesji w punkcie 8 nie złożono. Nie ma odpowiedzi.

Ad 24. Wolne wnioski.

N. Krajczy: czy ktoś chce zabrać głos. Tak, proszę.

Z. Siewiera: radny odczytał treść podziękowania od sołectwa Pludry skierowanego do Marszałka Województwa pana A. Buły i również do Członka Zarządu pana Szymona Ogłazy oraz radnego R. Zembaczyńskiego, także radnego Herberta Czai – „za podjęcie słusznej decyzji w sprawie przywrócenia połączeń Kolei Regionalnych na trasie Pludry - Opole – Wrocław. Podziękowania złożyli mieszkańcy miejscowości Pludry oraz okolicznych sołectw. Podpisała Rada Sołectwa Pludry.

A. Buła, Marszałek Województwa: panie Przewodniczący, Szanowni Radni: chciałbym bardzo podziękować za uchwalony budżet województwa na 2017 rok. Dziękuję wszystkim moim współpracownikom, którzy od początku września b.r. pracowali nad przygotowaniem projektu tego ważnego dokumentu. Przygotowywali plany wydatków, plany dochodów. Staraliśmy się, aby temu budżetowi nie nadawać żadnej barwy politycznej. Jeżeli niektórzy z Państwa odebrali to w ten sposób, to zapewniam, że nie mieliśmy ani takiej intencji, ani takiego zamiaru. Nasze projekty inwestycyjne, nasze projekty edukacyjne, nasze projekty z zakresu polityki społecznej nie mają przypisanych żadnych członków partii politycznych. Są to nasi mieszkańcy, naszego regionu i chcielibyśmy tym budżetem zadedykować im jak najlepszą realizację i wykonanie tych zadań, które zostały zaplanowane. Jeszcze raz bardzo dziękuję za uchwalenie tego budżetu.

N. Krajczy, Przewodniczący Sejmiku: dziękujemy Panie Marszałku. Gratuluję Panu Marszałkowi tego budżetu, który będziemy razem realizowali. Mam taką nadzieję.

Ad 25. Komunikaty.

N. Krajczy, Przewodniczący Sejmiku: informuję Państwa Radnych, że kolejną XXIV sesję Sejmiku planujemy na dzień 31 stycznia 2017 r. wtorek - godz. 10.00

Ad 26. Zamknięcie obrad.

N. Krajczy, Przewodniczący Sejmiku: zamykam obrady XXIII sesji Sejmiku Województwa Opolskiego w dniu 20 grudnia 2016 r. Dziękuję wszystkim Państwu za udział w obradach. Teraz zapraszam wszystkich państwa na spotkanie opłatkowe.

Obrady zakończono: godz. 12.00

Protokołował:

Marian Wójcik

Sekretarz obrad:

Radna Karina Grelich-Deszczka